

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا وَدَاعِيًا إِلَى

— الله —

بِأذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا
وَبَشْرَ الْمُؤْمِنِينَ يَا لَهِمَّ مِنَ اللَّهِ فَضْلًا كَبِيرًا .

„ادبیات و اخلاق حسنه درس لری“

دن

نور محمد

دور دنچی کتاب :

اڭ گوزل تفسیر و حدیث کتابلر نه مراجعت و قرآن کریمک
نظم بدیعسنه موافقتله کافه عالمه رحمت ایچون مبعوث اولمش پیغمبر من
محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک سیر شریفه سی ، انساب
جمیله سی ، اخلاق حسنه سی و اوصاف بدیعسه سی ؛ گوزل بر روشده
تنظیم و اولاد ملتک اللرینه هدییه ایدلمک اوزره ترتیب ایدلمش قرائت کتابی .
ایر و قز بالاره مخصوص مکاتب ابتدائیه نڭ صوڭ و رشدییه لرک
جمله صنف شاگردلرینه او قودلما سی ملحوظ اولارق یازلمش ایسه ده ،
آرزو ایدر اخوان کرامک کتبخانه سنده برر نسخه سی اولنما سی
محض سعادت در .

مؤلفی ، سمبر مدرسه سی معلملرندن : محمد صابر بن ملا ابراهیم الاقصوی .
۱۳۲۹ سنه من هجرة من له العز والشرف .

КАЗАНЬ. ЭЛЕКТРО-ТИПОГРАФИЯ «МИЛЛЯТЬ»

مقدمه

« وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ »

الله تعالی حضرتلری نك رسوللری، نبیلری بعث ایدوب عالمی تنویر ایتمه سنده نهایتی یوق اسرار و حکمتلر واردر. او حکمت و اسرار نك جمله سندن بری بلکه بر نچیسى كافه عالمده موجود انسانلر نك دنیوی، اخروی سعادتلره نائل اولوب مسعود و بختیار اولماسیدر.

هم نبیلر نك گوزل صحبتلری و لطیف نصیحتلری اثریله هر شی دن واسع اولان رحمت الهیهیه مستحق اولمالریدر. چونکه عالمده نه قدر مدنیت ترقی ایدر اولسه، هبسی ده نبیلره نازل اولمش لطیف کتابلردن و او کتابلر نك سائقه سیله سویلنمش گوزل نصیحتلردن حصوله کلور. ونه قدر علم و معارف ظهوره کلور ایسه، فی الحقیقه کینه شو نبیلر، احسان ایدلمش قانون اساسی (اسلام) نك علویة و قدسیتدن تجلی ایدر. اشته شو حکمته مبنی جناب الله: هر شیک بر زمانى و هر زمان نك بر یازی اولدیغى کبى، زمان و حال نك اقتضاسنه نسبة پیغمبرلری ارسال واللرینه ده انتظام عالمه دائر کتابلری احسان ایتمشدر.

مثلا حضرت موسی زمانده سحر علمی شایع اولدیغندن، سحر نك ایرشه آلمایه چق درجه ده «یدیضا» و «عصا» کبى معجزه لر و یروب نبوتنى اثبات ایتمشدر.

حضرت عیسی زمانده اطبالر چوق اولدیغندن آنلر نك ایرشه میه چک درجه ده «احیاء موتى» و «اشفاء مرضى» کبى معجزه لر و یرمشدر.

اما بزم پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک زمان سعادت لرنده ایسه، عربلر آراسنده سلیقی بلاغه و فصاحتیه مالک اولنلر چوغالمشدر. هم دنیانک نهایتنه قدر کلن امت نجیبه سندن فصیح و بلیغ لر ملیونلره دگل، حتی ملیاردلره بالغ اوله چغنی جناب الله از لده بلمش اولدیغندن کerk نظمی و کerk معناسی اعتباریله انسانلر زمانلرچه تحقیق ایدوبده، عجزلرنی اعتراف ایدر درجهده بلاغه و فصاحتک ائک فوقنده اولنور غایتده گوزل معجزه (قران کریم) بی انزال ایتمکله نبوت و رسالتنی تأیید ایتمشدر.

عالمده نه قدر علوم و معارف، حکمت و ادبیاتک تعالیسی تظاهر ایدر اولساده، هبسی نئک اصل و اساسی شو معجزه محمدیه نئک آثار نورانیه سندن بر اثردر. انسانلر نه درلو بر جهتن سعادتیه نائل اولورلر ایسهده، شو معجزه نبویه نئک آثارنه کerk بلوب (ایمان و تصدیق ایدوب) و کerk بلمیه کerk (محض بر فیض الهیه واسطه سیله) تقلید و شاه راه سعادتیه سلوک ایتمه لرنندن نشأت ایدر.

انسانلری دنیوی، اخروی سعادتلره ایرشدرن یوللر هیچ شبهه سز نیلرک، رسوللرک، اصحابلرک هم عالملرک کتدیکی یوللردر.

نیلرک سلوک ایتدیکی یوللر ایسه، «جمله کائناتی خلق و تربیه، نهایتسز گوزل بر انتظام اوزره حفظ و وقایه ایدن، یاشرن، و آشکاره سرلری حتی کو گللردن کچن شیلری بلن جناب اللهک بار و برلکنی تصدیق و چن کو گللیله سومرک امرلرنی اتیان ونهی لرنندن اجتناب ایتمکدر.» انسان شو درجهلره ایرشدی ایسه، تربیه و ادبک ائک علیاسنده اوله رق «ان رحمتی وسعت کل شیء» مال منیغیله جناب اللهک رحمتنه مستغرق اوله بلور. چونکه تربیه و ادبک غایه سی: انسانک فکرنی، قلبنی عدالتیه آلشدرمقی، حکمت و فضیلتی سودرمک، وطن و ملتیه چن کو گللیله خدمت ایتدرمک و هیچ کمسه نئک ناموسنه، سعادتیه طوقنه حق بر درلو حال و حرکتیه بولندر ممق در.

شو کا کوره انسانلره ائک برنجی لازم اولان برشی وار ایسه، اوده اندن کلدیگی قدر دیگر (انسان) لره اید گولک ایتمک و کندیسی نئک

جانی و عرضی کبی حفظ و حمایه ایتمکدر . حتی فنالق ایدنلره بیله
ترییه سی نك قصوری سببندن عقللری ایرشه مدیکنه حمل ایدوب گوزل
معامله ده اولنمق تیشلی در . بو ایسه ایمان و محبتك کمالنه دلالت ایدر .
اشته انسان شو مسلگی اختیار ورهبر ایدر اولساغنه مسعود
وبختلی اولور . درلو درلو محنت و مشقتله مملو اولان انسانك عمرینه
سماوی برحلاوت الهی بر لطافت بخش ایتمک فقط شو ایمان و محبت
اقتضاسندن در . اقبال و ادبار نده دائما بر سیاق اوزره تسلی ایدرک الك
ادنی بر فکرنی سمایه قدر اعلا ایتمک کینه شو ایمان و محبت خاصه سیدر .
جناب الله فاشنده محبوب و مقبول اولان ایمان (دین) یالکز
«اسلام» اولدیغیچون اسلامیتله متدین اوله رق لازم اولان عمللری ادا
ایتمیه سعی ایتملیدر : «انَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ .» اسلامیتك کو کلله
بخش ایتمش نوریله زمان سعادت ده رسول الله صلی الله علیه و سلمك
حضور عالیلر نده اصحاب کرام قرآن کریمی او قدر بر شوق ولذتله
دکلر لر ایدی ، که حتی اولاد و عیالنی ، ازواج و دیارنی ترک ایدوب
صحبت شریفه سندن بر دقیقه آیرلماز لر ایدی . بزده او عالی اسلامك
منتسبانندن و رسول اکرمك امتندن اولدیغمز ایچون ، شرفیله مشرف
اولنمش دین اسلامی و آنی او گردهن قرآن کریمی هم تبلیغ ایدن
رسول اکرمی سومک و آکا جان دلدن متابعت ایتمکله اصحاب کرامه
بگزمک لازم کلامازی ؟

« فتشبهوا ان لم تكونوا مثلهم فان التشبه بالكرام فلاح »

قصیده نجیبه سی شو عالی حقیقتلری اشعار ایدر دگلمیدر ؟
اوت ، بزده هر اشمزده ، هر حر کتمزده او اصحاب کرامه بگزمک
لازم در . شو وجهله او عزیزلرک سلوک ایتدیگی صراط مستقیمه سلوک
ایدر و حرکت ایتدیگی آثارلر نندن ذره قدر آیرلماز اولساق انشاء الله
آز بر زمان ایچنده زمان سعادتك سعادتلرنی و جسور بابالرمزك
ثروت و دولتلرنی الده ایده بلورمز .

زیرا انسانلر ك هر بر سعادتى دینلر نه و قلبلرینك سلامتگنه تابع در .
قلبى سلیم اولنلر جناب اللهك «يوم لا ینفع مال ولا بنون الا من اتى
الله بقلب سلیم» حکمت جلیله سنه مصداق اولدیغندن، قلبك سلامت
اولماسنه زیاده دقت ایتمك لازم در . هم رسول الله علی الله علیه وسلمك
«ان فى الجسد لمضغه اذا صلحت صلح الجسد كله واذا فسدت فسد الجسد
كله الا وهى القلب» حدیث شریفی ده شو حقیقتلره شاهد اولسه كرك .
اشته حیات و معیشتك گوزللگى قلب و اعتقادك گوزللگیله متناسب
ایمش ! ایمان و اعتقادك اصل معناسی ده: «جناب اللهك هر امرنى بجای
قیلمايه و هر نهیندن امتناع ایتمیه عهد و یمین ایتدم» دیمك اولسه كرك .
اویله ایسه ایمان و اسلام بزى و جمله انسانلرى سعادتیه ایرشدرمه سنده
كم شبهه ایده بلور ؟

بر انسان ، رسول الله هم صحابه لرینك سیر شریفه سنه بگزر
و قلبى نك سلامتگنه دلالت ایدن گوزل اشلى قیلور ایسه ، انشاء الله
كامل مؤمن اوله بلور . مؤمن كامل اولنلر ایسه ، هر بر انسانك حقوق
و منافعی كوزدر . قدر و قیمتى بلور . خاطرنى قرمان . الندن كلدیگی
معاونتى دریغ ایتماز . كندی درجه سنى اونتمیوب شریعتك حدودندن
چقماز . هر بر حال و حرکتى اعتدال اوزره اولور . انسانیت خصوصنده
ملیت و دیانت آراماز . دائما آنلره ایدگولك ایدر . ایدگولك ایدر اولسه
جناب اللهك رضاسندن باشقه هیچ بر در لو استفاده یولنده بولنماز ، وجدان
و انصافندن توزان قدرى اولسون آیرلماز . ایدگولك كورنلره تشكر ،
و عده ایدنلره و فاء ، امانت و یرنلره صدق و عموما انسانلره حسن معاشرت
ایدر . هیچ بر كمسه نك قلبنى تفتیش و تجسس ایتماز . زیرا موهبه الهیه دن
اولان قلب ، او قدر بر حکمت الهیه ایله متناسبدر ، كه اسرار نه هیچ كمسه
واقف اوله مااز . فقط جناب الله كندیسى بلور . انسانه لازم اولان بر شی
وار ایسه ، اوده دائما ایدگولك یولنده ، علم و معارف استحصالنده جانی مالنى ،
فدا ایتمكدر . دنیاده علم و معارف استحصال ایتمك ؛ گوزل اخلاق و گوزل
فعللره عادتلمك قدر بیوك بر فضیلت اوله مااز . چونكه علم و معارف ، حکمت
الهیه یه واقف اولمق کبى ، اك بیوك كشفلرى كشف ایدر ، جناب الله دن

احسان ايدلمش عقلك نوريله اللهك بار و برلگنى تحقيق ايتمك ايچون ده هر بر انسانه علم و معارفك استحصالى لازم در. چونكه روح لرك تعاليسى، انسانيتك تكاملى ايچون لازم اولان وسيله لرك اك اعلاسى ده كينه شو علم و معارف در.

علم و معارف انسانلرى هر در لو فناشيلردن و گناه اشاردن منع ايتمسيله برابر، هر در لو گوزل فعللرده سوق ايدر. اسلاميتك چن روحيله او قياور نماز خصوصنده «ان الصلوة تنهى عن الفحشاء» حكمت جليله سى نازل اولديغى كى، «انما يخشى الله من عباده العلماء» قدرة باهره سى ده بزم سوزمه واضح بر اشاره دگلميدر؟

بر ملتك ادبياتى يعنى علم و معارفى، ادب و تربيه سى نه در جده ترقى ايتمش ايسه، آگا منسوب اولنلرك آداب و اخلاقى، عمل و عبادتى، ثروت و دولتى ده اونسبتده مكممل اولور. اوسيله سعادتك اك عالى در جه سنه ده واصل اوله بلور. او حالده ادبيات، مكممل سعادت ديمگه بحق مناسب اولسه كرك.

ادبيات - هر ملتك كندى لسانلرنده يازلمش هر در لو گوزل كتابلرى شامل و ادبيات دن بر قسمى اولان شعر حقيقه عالى اولمق شرطيله روح الادب ديمگه مناسب اولور ايسه ده، اك عال العال ادبيات «قرآن كريم» و اديب كامل ده رسولمز فخر عالم «محمد» مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرتلرى در. زيرا از لدن تا دنيا نك نهايته قدر كلن انسانلرك اك الوغسى، اك شريفى، اك كامل سيد الوجود پيغمبرمز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم اولماسيله برابر، انسانلرى هم دنيا هم آخرة ده بيوك سعادتله نائل ايدن چك وسيله لرك اك مستقيمى و اك عاليسى ده كينه شو رسولمزك امى اولديغى حالده كتورمش و بتون عالمك انتظامنه سبب اولمش كتاب (قرآن) جليلى در.

انسانلر علوم و معارفك اك عالى طبقه سنه چقوب ده، كمال جديته دنيا نك نهايته قدر آرار (ازلر) لر اولسه ده، پيغمبرمز محمد عليه السلام دن عالى والوغ بر آدمه و الله نائل اوله مائه چقلردر. كذلك قرآن كريم دن بيوك و شريف بر كتابك مطالعيسى شرفنه ده وصول ايدميه چكلردر.

جناب اللہك «اِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ» معجز بیانلری ورسول اكرمك
«بُعِثْتُ لَأْتُمَّ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ» دیمش طلاقه لسانلری هم قرآن هم رسولمرك
كمالنه دلیل اولدیغی کبی، شو حقیقتلرك حقیقتنه ده، انشاء الله دلیل اولسه
كرك. اشته شو حقیقتلرك اصل لرینه اشاره یولوو الله تعالیٰ حضرتلری
قرآن کریمنده غایتده بلیغ براسلوب ایله نبیلر، رسوللر هم پادشاهلرك
عبرتلی قصه لر نی بیان، سوزك روشینه مناسب مقاملری اختیار ایتمشدر.
انسانلرك سعادت استقباللرنه رهبر صورتنده نبیلر ورسوللر هم پادشاهلری
مثال ایدوب حقیقت یوللر نی کوستارمشدر. او کبی شریف ذاتلره، تربیه لی
آدملره كوكل قویمق، آنلرك عادات حسنه لر نی سومك وبالخاصه
رسولم محمد علیه السلامك اوصاف جمیله سنه اتباع و محبت ایتمك کبی،
الك عالی مقصدلره ایصال اوچون ده، طبیعی قرآن کریمی شو مقدس
روح و حکمتلرك فیضی اوزره بنا ایتمشدر. الله تعالیٰ حضرتلرینك :
سن کندیگدن الك کلمش نبیلر و بیوک ذاتلرك حاللر نی یادگا آل!
مالنده متعدد اورونلرده متعدد حکمتلرك بیانی ایچون انزال ایتمش
«واذکر» خطاب جلیلله محمد علیه السلامی تنبیه ایتماسی ده، آنلرك سلوک
ایتمش مسلکلرندن، باشلرنه کلن حاللرندن عبرت آلاق مسلگنده
ثبات، استقامت، صبر و متانت کوستارمسیله برابر، صفوت قلب وانشراح
صدره مالک اولماسنی ده الك برنجی مقصد ایتمشدر.

بوگا کوره انسانلرده- نبیلر ورسوللرك سلوک ایتدیگی یوللره سلوک
ایتمازلر ایسه، هیچ بر وقت ابدی سعادت نائل اوله مازلر. ابدی
سعادت آنچق آنلرك آثار یله متأثر و ذوات شریفه لر نی جان دلدن سومك
ایله گنه حاصل اوله بلور: «ان کتم تحبون الله فاتبعونی یحبکم الله.
فسوف یأتی الله بقوم یحبهم و یحبونہ». اشته شو حکمتلره مبنی جناب الله: دین
اسلامی علم و معارف اصللرنه ایتنا ایتمشدر. دین اسلام علم و معارف دن باشقه
بر شی دگلدن.

بر انسان نبیلرك سلوک ایتمش یوللر نی وبالخاصه رسولم محمد
علیه السلامك سیر شریفه سنی حقیله بلمك آرزو ایدر اولسه قرآن کریمی
اوگرنسون. قرآن کریمی کمالله اوگرنمك آرزو ایدر سه رسول اللهی

معرفت ایتسون بونلرک هر برنی مکمل بلمک آرزو ایدر ایسه ، هر درلو علم و معارفی استحصال ایتسون. شو علم و معارف مقصدیله اولسه کړک رسول الله : یاش وقتندن اوق کائناک عجايبه نظر و آنلری دقتله تفکر ایدر اولمشدر .

شو حکمتلرک و شو رحمتلرک آثاری اولمق اوزره دگلمیدر ، که فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم کنديسنه نبوت احسان ایدلنچهیه قدر چوق وقت مکة مکرمه ایله جبل رحمت (عرفات) آراسنده اولنان « جبل نور » کوشه لرنه تشریف ایدوب الطاف الهیهیه انتظار ، کتاب خلقت و طبیعتدن درس عرفان آلمق اوزره کائنات صحیفه لرنه نظر ایدر اولمشدر . شو وقت طبیعتک هر درلوسی : (کوکلری ، آی لری ، قیاشلری ، ییلدزلری ، یرلری ، تاغلری ، تاشلری ، افق لری ، نهرلری ، صولری ؛ اولنلری هم چچک لری) رسولن محمد علیه السلامک نظر دقتنی جلب ایدر اولدیغندن ؛ بو قدر گوزل و منتظم طبیعتک البته بر مریسی و بر صانعسی اولورغه کړک دیه دوشنور اولمشدر .

بو معنی ایله رسول الله امی دگل ، بلکه عالملرکده اک عالمی و اک فاضلی اولمشدر . اسلامیتک حقیقی روحی ده شویله کائناته نظر و اعتبار ایتیه تشویق ایدر دگلمیدر ؟ « اولم يتفکروا فی انفسهم ما خلق الله السموات والارض وما بينهما الا بالحق . »

نهایت بر کون رسول الله علیه السلام حضرتلری عادة حسنه سی اوزره جبل نور کوشه سنه واروب شو و جهله دوشندیکی ائنده غایتده نورانی بر صورتده جبرائیل امین کلوب جناب اللهک « اقراء باسم ربك الذي خلق خلق الانسان من علق اقراء وربك الاكرم الذي علم بالقلم علم الانسان ما لم يعلم » حکمت جلیله سنی انزال ایدوب کافه عالمه فتوحات و سعادت ایشکلری آچیلدیغینی بیان ایتمشدر . « وما ارسلناک الا رحمة للعالمین . » دقت ایدیلسون جناب الله اسلامیت نور یله اک بر نچی دفعه تجلی ایتدیگی بر وقتده « شو نظم جلیلک شریفه حبیبی محمد علیه السلامی تشریف ایتمه سی ؛ اسلام دینی ناک قرائت ، فلم علم و معارف اساس لرینه ایتنا ایدیله چگنی پک واضح بر صورتده آکلاتمش دگلمیدر ؟

زیرا جناب الله طرفندن عمومی انسانلره احسان ایدیله چك احسان و نعمتلك او قومق، یازمق و علم او گرنمك دن دها بیوك و مهم اساس لری اولنمش اولسه ایدی، رسولمز محمد علیه السلامك جناب سعادتلر نه برنجی دفعه قرآن کریمی انزال، نبوت سعادتنی احسان ایدر بر وقتده (بو نوع احسانلر ذکر ایدلمیوب) البته شو عالی احسانلر ذکر ایدلمش اولور ایدی.

شو و جهله نبوت و رسالت احسان ایدیلدیکن صو گره، «جمله عالمی خلق و تربیه، عنایت و هدایت، رحمت و سعادت، شفقت و استقامت» کبی الك بیوك احسانلری انسانلره احسان ایدیچی بر «الله» غه غنه عبودیتك استحقاق و شرف عالیسنی آکلادن «فاتحه» سورہسی هم «ن و القلم و ما یسطرون» آیه کریمهسی نازل اولماسیده، اسلامیت نظرندہ قلمك و قلمله یازیلور هر درلو علم و معارفك هر شی دن زیاده اهمیتنه دلالت ایدر بر برهان جلی و بر نعمة الهیه دگلمیدر؟

اگرده قلم ایله علمك اهمیتلرندن زیاده بر مقصدك وجودی امکان دائرہسندہ اولونور ایسه، شبهه یوق جناب الله برنجی قسمده او مقصدك عظمت و شرفیله قسم ایدر ایدی. تعلیم و تربیه، تفکر و ادبك اهمیتنه ارشاد یوللو بونلردن باشقه غیر محصور آیتلرده تصریح ایدیلدیگی کبی، بلکه قرآن کریمك جملهسی ده شو مقصد و اساس لره بنا ایدلمش دینلور ایسه ده، شاید مبالغه اولماسه كرك. جوهر دن قیمت عقلك سائقه سیله هر شی ده تعقل و تفکره انسانلری تشویق و ترغیب ایدلمسیده، شو علم و معارفك عین مقصد اتخاذ ایدلمهسی دگلدہ نهدر؟ چونکه کائناتك بدایع خلقتنه چن معناسیله تفکر ایدیلور ایسه، او شیلرك هر برندن عالمك انتظامنه باعث اولور بگلرچه معنالرك استحصالی ممکن اوله چغنده کم شبهه ایدہ بلور؟ «ان فی خلق السموت و الارض و اختلاف اللیل و النهار لآیات لأولی الالباب.»

بر وقتلر بیاض اثوابلر کینمش گوزل بر شاگرد سیماسندہ جبرائیل امین (علیه السلام) مدینه منورهك حرم شریفی ایچر و سندہ روضه مطهرده حضور سعادت نبویه کلهرك: (دیزلنوب) ایمان، اسلام و احسانك

حقیقتلرنندن استفسار ورسول اکر مک فم سعادتلرنندن ویرلمش جوابه کندیسی بيله تصدیق ایدر بر صورتده مصاحبه واصحاب کرامک دفتلرنی جلب ایتمهسی ده عینله شو علم و معارفک استحصال روشلرنی آکلاتماسی دگلمیدر؟ (باب الایمان مشکات شریفه مراجعت اولنه) الله تعالی حضرتلری سوکیلی حبیبنه اک برنجی دفعه انوار ذاتیه سنی افاضه ایدر بر وقتده «اوقو حبیبم» کلام سبحانیسیله تلطیف ایتمهسی او حبیبک فطری تکملنه، حقیقی رتبه سنه ترفع ایتمهسی چون شاهراه سعادتنی کوستارر دگلمیدر؟

او شاه راه سعادتیه یالکز کندیسی ننگ و صولی ایله ایجاد عالمدن مقصد اصلی اولان انتظامک حصولنه و صول ایتمک دائره امکانده اولمغله کافه عالمی تعلیم و تربیه سیله سعادت ابدیه یه ایرشدرمک قوه خصوصیه سی و معلمک رتبه عالییه سی ویرلمشدر: «انما بعثت معلماً». بونک او چوندر، که جناب الله کندیسنی «وما ارسلناک الا رحمة للعالمین» خطاب جلیلنه مظهر ایتمشدر. او یله ایسه جناب اللهک «اوقو» دیمه سندن ده اصل مقصد مطلقا کندیسی اوقومغله اکتفا ایدلمه سی مراد اولما ینیچه، بلکه کافه عالمه تعلیم و طبیعی تربیه یه ایصال ایتمک اراده سنییه سی ظاهر اولور.

بوکا کوره هر شیئی اوقومقدن ده آکلامق و بلمک مقصدلری اشعار ایدلمه سی تحقق ایدر. بو مقصدلره ایسه، شبهه یوق عقل و فکرک تربیه سیله گنه نائل اولنه بلور. عقلاک تربیه سی: عائله ایچروسنده، پدر و والده سی النده، مکتب و مدرسه ده معلم و مدرس لر حضورنده و بوندن صوگره هیئت اجتماعیه آراسنده انسانلرله اختلاط ایدمک حاصل اولور. انسانلرک و بالخاصه اولاد و اطفالک اک گوزل تربیه سی ده شو صورتله تدریجی حاصل اولمش تربیه لردر.

رسولمز محمد علیه السلام حضرتلری ننگ هر بر بالا فطرت (ایمان) اوزره تولد ایدر مآلنده «کل مولود یولد علی الفطرة» دیمش حدیث شریفی ده شو افاده یی اشعار ایتسه کرک. زیرا انسانک استقبالی نه وجهله

اولورسە اولسون ، كچكەنە وقتىدە كورمىش تربيەسىنىڭ ئىمىرىسىدۇر . شۇنىڭ
ايچون بالالارنىڭ كچكەنە وقتىرىدە اولنور تربيەسىنىڭ اھمىتىدە شو نىسبتدە
بيوك اولسە كرك .

عقلنى تربيەسىدە تفكر واجتھادنىڭ وبوگا سوق ايدىر شىلارنىڭ پىك
بيوك فائىدىسى واردر . تحصيل ايدلمىش معلومات ومعارفنىڭ اعانەسىلە تفكر
واجتھاد ايدىلور ايسە ھم عقلى ھم معلوماتى پىك سرعتلە ترقى ايدىر .

ھر زمان وعصر دە انسانلارنىڭ حيات ومعىشتلارنىدە سعادتلىرى ورياستلىرى
ھم علوم ومعارف دە ترقىياتلىرى ھب تربيە عقلىەسى بىر كەسىلە حاصل اولە
بلمىشدر . ھر حال دە بالالارنىڭ كچكەنە وقتلىرىدە فكرنى تنوير ، قلبنى
تصفيه ، دائرە عقلنى توسيع ، اخلاقنى تھذيب ، فضائلى اكتساب ، حكمت
وفضيلتى سودرمك وبو صورتلە جمعيە بشريەيە اڭ فائىدىلى واڭ كامل بىر
انسان ايتىمك تربيە وادىڭ غايەسى اولدىغىچون ؛ عقللى پىدرلىر وگوزل
والدەلر بالالارنىڭ تعليم وتربيەلىرى خصوصىدە نە قدر اقدامات دە بولنور
ونە قدر فدا كار لغى التزام ايدىلور ايسە ، انسانىتنىڭ تكملىنە او قدر خدمت
كوستارمىش اولورلىر .

تربيەدن مقصد انسانى انسان ايتىمك يعنى بالالارنىڭ فطرتىدە بولنىمىش
عالى انسانىتنىڭ جوهرنى محافظە ايدوب ذى قيمت بىر حالە كتورمىكدر ،
كە ھيئت اجتماعىدە مسعودىتنىڭ اڭ بىر نچى نمونەسى دە شودر . چونكە
انسانى گوزل خلقلى ايدىن ياخود فنا بىر حالە كتورەن كچك وقتىدە
عائىلەسىدىن آلمىش تربيەسىدۇر .

اوشا كورە « عائىلە انسانىتنىڭ اڭ بىر نچى مكىتىدۇر » دىرلىر .

عائىلە - تربيەنىڭ اڭ مؤثر عنوانى تشكىل ، فنا وگوزل اخلاقنىڭ
حسلىرىنى تلقىن ايدىر اولدىغىدىن تربيەنىڭ اصللىرى ھب عائىلەلارنىڭ احوالىدە
كورە تعين ايدىلور . عائىلە آلتون بلەزك اوزرە منتظم سىرپىلمىش
« آلاماز » پارچەلرنە بگزر . عائىلەنىڭ ھر درلو معاملات حياتىەسى
مثابەسىدە اولنور بو آلاماز تاشلىرىدە انتظام اولمىوب ، بلەزك وسعتىدىن
زيادە تاشلىر صىقىشىدىلور ايسە ، او تاشلىر موقعىدىن دوشىر دگلىمىدۇر ؟

تاشلارك دو شمه سى بلهز كلك قيمتى تنقيص و گوزللكنى تنزىل ايدىر .
اشته بعينه شو آلتون بلهز كلك وسعتندن زياده صيقشدرلمش « آلماز »
تاشلرى كى ، بر تاغم انتظامسىز ، تربيه سىز ، اخلافسىز ، عائله لرده اضمحلال
توزانلرى ايچنده غائب اولور ، كيدىر . نه دنياده مسعود ونه آخرتده
سعيد اوله بلور ؟ اوله ايسه عائله - كنديسى نك قيمت حقيقه سنى ، ملت
ووطنك روح حياتى اولديغنى پك گوزل بلملى ايمش ! .
بوگا كوره عائله - جناب اللهك هر درلو امرلرنى يرينه كتورمك
فرضندن باشقه ، ملت و اولادك قوه و قيمتنه خلل كتورمك ، حيات
و مسعده سنى سو قصد ايداممك ايچون قيمتى نك محافظه سنى اعتنا و گوزل
تدبيرلر ايتمه سى لازم كلور . زيرا ملت و وطن بناسى نك دره كلرى
واجزاً مجوه ره سى نك صدفلىرى شبهه سىز عائله لردىر .

اشته كله چكده شو صورتده گوزل عائله لره نائل اولمق ايچون
اك سهل و اك گوزل بر يول وار ايسه ، اوده شبهه سىز بو كون مالك
اولديغىز و فرشته كى صاف قلبلى اير و قىز اولادمزى گوزل روشده ،
زمان و حالك اقتضاسى نسبتنده تعليم و تربيه ايتمك ، ادب و اخلاق اوگرتمك در .
اشته بو وقت بونلر (اولاد) ي تربيه و تعليمده ادبى صورتده
اوقومايه ، يازمايه ملكه حاصل ايتدىرمك و تحصيل ايدىلديكى ائناده
تحصيلك اك بر نچى و اك مهم مقصدلرندن اولان نفس و عقللر نك تربيه سنى ،
معيشت و اوضاعلر نك آداب و حسننه ، مقدس ديننه ، سعادت يوللرنى
كوستارمىش رسولنه ، دولت و مملكتنه ، وطن و ابنا جنسنه محبت ايتدىرمك
لازم در . شو صورتله تربيه و تعليم ايدىلور ايسه ، انشاء الله استقبال
وسعدت لرنى تامين ايتمك يولنده مكمل بر مخزن حسناته واصل اولمش
اولورلر . بونك ايچون ده بالالارك كوكللرنى آچمق ، قلبلرنى
روشانلندرمق ، نفسلرنى بالقدر ممق مزيتلرنى حاوى و اسلاميتك
روحنى محتوى اولور مقصديله يازلمش اثرلردن تحصيل ايتدىرمك
لازم كلور .

او گوزل نيتلر ايله يازلمش اثر (كتاب) لردن اوقودىلور او
اثرلارك آثاريله تربيه ايدىلور ايسه ، انشاء الله اولاد و اطفالك تحصيل

ایتمش علملری اڭ نافع واڭ مکمل بر صورتده ظهوره کلوب کله چکده ملتک گوزل پدیری و گوزل والدهسی اوله چقلری امیدلیدر .
ذاتاً اولاد واطفالک فطرتی ایمان واسلام اصلی اوزره اولدیغندن، آنلرک کو کللری دائماً گوزل اشله میل ایدر . طبیعتک گوزل شیلر (باغ و باغچه لر ، گوزل چچکلر ، آقار صولر) نی سودیگی کبی گوزل سوزلره ولطیف فعللرده محبت ایدر . عالی خصلتلری و بیوک فضیلتلری الدهه ایتمه یی استر . پدر و والدهسی ، استاذ و خلفه سی کبی بیوک ذاتلره تقلید و ممکن قدر آنلر کبی اولمایى سوهر .

اشته بو کبی صاف قلبی عزیز اولادک ذهنلر نی نورلندرمق و کو کللر نی خوشلندرمق ایچون اڭ مؤثر واسطه لر : اخلافی گوزل بیوک آدملرک ، شریف ذاتلرک و عالی روحلرک ترجمه حاللری وبالخاصه پیغمبر من محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک شمائل و سیر شریفه سی تصویر ایدلمش قرائت و درس کتابلر نی و بو درسلردن نه کبی بر یولده استفاده ایتمک روشلر نی یاشفاها یاخود کتابه نظرا غایتده واضح بر صورتده تعلیم و تدریس ایدلملیدر . اشته او جهتلری دوشنوب بیوک ادیبلر و شریف ذاتلر عالی روحلر فوق العاده لطیف و گوزل صورتده سیر و شمائل کتابلری تألیف ایتمشلردر . اول ادیب و فاضللرک جوهر قلملرندن دوکلمش انجو دانه سی اوقدر گوزل بر طرزده دزلمشدر ، که گویا جوهر بورتکلر یله ترصیع و مسک خوشبوی لر یله تلمیع ایدلمشدر . و بونکله برابر عارفلرک مخزون قلبلرینه مرهم و عشق اود یله صوسامش لبلره زمزم امثالنده وصال زلالنی ساچمشدر .

ادبیات و سیرده بی نظیر اولان او گوزل تألیفلرک سلسله انتظامندن جنة الفردوسک قصور رفیعه سی کبی «تجری من تحتها الانهار» چیشمه لری جریان ایتمش ، اشاره لطیفه سندن «فروح وریحان و جنة نعیم» چچکلری آچلمش و معانی نظیفه سندن ده «انک لعلی خلق عظیم» و صف عالیسی عاشقلرک صدرلرینه رکن ایدلمشدر .

اما او فاضللرک انوار محمدیه ایله تزیین و معجزات احمدیه ایله توصیف ایدلمش تألیفاتلری قبه سماده گوزل جم جم لر یله روشانلنمش ییلدزلر کبی

چوق اوله رق بتون صفحات جهانی تنویر ایتمش ایسه ده، فقط او فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ک انوار ذاتیه سی و اخلاق مرضیه سی نسبتنده دگردن بر قطره قیاش (شمس) نورندن بر ذره ایدی جناب الله بتون عالمک انتظامنه سوق ایدر اسرار و حکمتلری مشتمل کلام جلیلی او حبیبه انزال و احسانیه برابر، ای محمد! سن جمله عیدن منزله و جمله فضائل ایله مزین سک معنای لطیفه سنده اولنور شو: «انک لعلی خلق عظیم» و صف عالیسیله توصیف ایتمه سی بو حقیقتلری کشف ایدر دگلمیدر؟

دقت ایدیلسون! جمیع وجوه دن گوزللیگیله الله تعالی حضرتلری کندیسی بیله شهادت ایتدکن صوگره، آنک (رسول الله نک) گوزللیگنی تصویر ایدر ادیبلر نه قدر بلیغ و نه قدر فصیح اولورسه اولسون، نچک آنک وصف عالیسنی تحریر و نه و جهله کمالینک ملیون دن برنی تقریر ایده بلورلر؟ رسول الله صلی الله علیه وسلم ک رفیقۀ عالییه سی حضرت عائشه رضی الله عنهانک «او حبیبک خلقی قرآن ایدی» دیمش مبارک سوزی ده بزم سوزمه شاهد اولسه کرک .

اشته بو حقیقتلر آکلاشیله بلنور ایسه، بن (کمال عجزمی اعتراف ایتدیکم حالدۀ) نه و جهله او فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم ک لطافۀ گللرینک باغچه سنندن بر غنچه سنی تصویر و نور محمد یسینک تنویر ایتمش چچکلرندن بر چچگنی تحریره استعدادم اوله بلور؟ شویله ایسه ده، فقط الله تعالی حضرتلرینک جمله گوزل اشله و گوزل فعللره تشبث ایتیه تشویق یولنده اک ابلغ واک معجز اولان: «ولتکن منکم امة یدعون الی الخیر» کبی قول کریمی و رسول الله صلی الله علیه وسلم ک انسانلری صلاح و سعادتۀ ارشاد یوللو سویله مش «من سن سنة حسنة فله اجرها و اجر من عمل بها» حدیث شریفی مآلیله بر سنة حسنه یی خلقلرینه احسان ایدنلره اجرلر و ثوابلر و عد ایدلمه سی، کوکللره فوق العاده بر سونچ و یرمش و نظر دقتمی جلب ایتمش ایدی. اشته شو سعادتلره نائل اولمق مقصدیله بر «سنة حسنة» بی الده ایده بلمک آرزوسی پک چوق زمان دن بیرو کوکلمدۀ محفوظ ایدی. فقط او سنة حسنه دینی تربیه و علمی ادبلیک تأثیر یله اک عالی بر روحده اولنماسنی طبیعی وجدانم آرزو ایدر ایدی.

الله تعالیٰ حضرتلرینک فضل و عنایتیله رسول الله صلی الله علیه وسلمک شفاعة و محبتنه مظهر اولمق آرزوسندنطولایی اوحیبیک سیر شریفه سی و اوصاف بدیعه سی باغچه سی نك اڭ گوزل چچکلرنندن دز امش بر گلک غنچه (بو کیت) سنی اطفال ملتہ ہدیہ ایدر اولسام، نہ قدر مسعود و بختیار اولورم ظنندہ ایدم . انشاء الله شو چچکلرک قوہ معنویہ سندن مستفیض اولان اولاد و عاشقلرک قلبندہ او عالم فخری رسولمز محمد علیہ السلامک نام شریفلری و گوزل اخلاقلری یرلشوب وجه انورلرینہ آیر و چه بر لطافة و یرر امیدندہ ایدم .

اشته شو تاتلی ملاحظہ لر بنی متعدد تفسیرلرہ، صحاح (بخاری و مسلم) لرہ سیر و تاریخلرہ، ادبی و دینی آثارلرہ مراجعت ایتیمہ سوق ایتدی .

و رسول الله صلی الله علیه وسلمک، سز انسانلری خدمت و ماللرکزلہ راضی و ممنون ایدہ ماز سکز، فقط حسن خلق و ملایم طبیعتکز ایلہ راضی ایدر سکز مالندہ: « انکم لن تسعوا الناس باموالکم فسعوهم باخلاقکم » حدیث شریفنی نظر دقتدن کچور دیکمدہ غایتدہ متأثر اولدم .

و رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک مواجہہ شریفہ سنہ واروب صلوة و سلام او قودیغمدن صوڭ خلوص قلبملہ استشفاع و استرحام ایتدم . (زیرا او وقت بن رسول الله صلی الله علیه وسلمک بلدہ طیبہ سی «مدینہ منورہ» دە مجاور و جنت باغچه سی کبی حرم شریفک روضہ مطهرہ سندن تحصیل علملہ مشغول ایدم . -۳- ۱۳۲۲-) نہایہ شو گوزل تأثرلرم و معنوی التذاذلرم سائقہ سیلہ منسوب اولدیغم ملتئمک فرشته کبی صاف و گوزل (ایر و قز) اولادینک کچکنہ (کنج) وقت لرندہ حسن تربیہ و لطیف ادب لر ایلہ طبیعت لنمہ سی ہم طبیعی کمالت، سلیقی محبت و حقیقی ایمانہ و صول ایتمہ سی ایچون (برر مفید اثر اولہ مازمی امیدیلہ) عموماً انسانلرک فضائل و محاسنلہ اتصافلر نہ خادم و سعادت ابدیلرینک حصولنہ مسلك سالم اولان عالی اسلامیتلہ مبعوث اولمش سیدالوجود پیغمبرمز «محمد» مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک سیر شریفہ سنی یازمایہ شروع ایتدم . بن بو (نور محمد علیہ السلام) نی یازار ایکان رسولمز محمد مصطفی صلی الله

عليه وسلامك اسم شريفنى، نور نبويسندن مستفاد اوصاف جميله سنى وخانه
سعادتلرى اهلندن: خديجه، عائشه، فاطمه، حسن و حسين (رضى الله عنهم)
هم خلفاء كرامك اونور نبويدن كيفية استفاضه سنى سويملى اولادك
خاطره سنى دوشورمك واو وجهه عالم اسلامده پيغمبرمى محمد عليه السلامك
اسم شريفى بيوك برشان وعزتله ذكر ايدلمك آرزوسى اك برنجى
مقصدم ايدى .

اشته شو مناسبت ايله بو كتاب جليله «ادبيات واخلاق حسنه درسلى»
عنوانده «نور محمد عليه السلام» اسمنى وضع هم بر مقدمه، اوچ باب وبر
خاتمه اوزره تنويح ايتمكله اولاد كرامك جاذبه لى نظرلر نه عرض ايتدم .
برنجى باب: فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمك ولادت سنيه سندن
نبوت جليله سنى، ايكنچى باب: نبوت جليله سندن هجرت جميله سنى،
اوچنچى باب: هجرت جميله سندن رفيق اعلا سنى وصولنه قدر اعتبار
ايدلمشدر . هم آثار استخاره اوله رق «محمد» اسمنده بر كتاب جليلك
هديه ايدلمسيده شو اسمى وضع ايتميه كوكلمى جلب ايتمش ايدى . اشته
اوجلب وشوقلرك سوقيله حبيب اللهك اسم شريفنى ذكر ايتمه لريچون
يوللر نه جانلر فدا ايديلور صبى وصبيه بالالره شو اثرمى هديه ايتدم .
هديه مى حسن تلقيله قبول ودعاء خيرلر يله روحى شاد ايدرلر اولسه، بنم
اوجون بوندن اشرف بر شرف وبوندن اسعد بر سعادت اوله ماز .

بلورم، انوار محمديه دن مليونلر چه نورندن بر نورى شو اثر
عاجزانه مده ذكر ايدلمشدر . فقط قوه واستعدادم شو نسبتده اولديغنى
تخطر ايدرك انشاء الله قصورمى عفو ورسول اللهك مخزن لطفندن
استشفاع ايدرلر اميدى او اثرى ميدان مطالعه يه وضع ايتميه سوق ايتدى .
فى الحقيقة عالمده هر نه موجود ايسه، ابتدائى دور مسنده پك ناقص، زمانلر
كچوب تزايد ايتد كچه مظهر تكملات اولمشدر . شو حكمته مبنى اولسه
كرك، رسول الله صلى الله عليه وسلم «ومن يؤتى الحكمة فقد اوتى خيراً
كثيراً» اسرار جليله سندن زياده سيله متلذذ اوله رق علم ومعارفك كافه
عالمه تعميم وتعاليسى مقصديله عبدالله بن عباس حضرتلر نه «اللهم علمه
الحكمة وتاويل القرآن» ديه دعا ايتمشدر .

بونی ایشیدوب حضرت ابوبکر (رضی الله عنه) کریمه سی حضرت عائشه یه « ای قزم! رسول الله سندن راضی و خوشنوددر. و دائما مظهر رضاسنه نائل اولمغک ایچون خصوصی بر دعاسنی رجا ایدر اولساک بنده سندن زیاده ممنون اولور ایدم» دیدی.

حضرت عائشه پدر عزیزینک شو سوزندن محظوظ اولوب کریمانه بر طورله دعاسنی رجا ایتدیکنده رسول الله: «غفراللهک یا عائشه! ما قدمت وما اخرت وما اعلنت وما اسررت» ديه دعا ایتمشدر.

حضرت ابو بکر سویملی قزی نك بویله بیوک بر دعایه مظهر اولماسندن، او قدر بر سونچله اظهار مسرت ایتمشدر، که رسول الله بیله محظوظ اوله رق نه او چون بویله سوندک دیدکنده حضرت ابوبکر: یا رسول الله! نه او چون سونمیه چگم، حالبو که بنم قزیمه او قدر عالی بر دعا قیلمشکدر، که بو فخر بگا واولادیمه قیامته قدر کافی در، زیرا سنک دعاک مستجابدر دیمشدر.

رسول الله « ای ابوبکر! هر صباح و مساده جمله امتم ایچون بو دعایی ایدرم» بشارتیه جمله مزه بیوک بر سونچ ویرمشدر.

الهی! جمله مزه او حبیبک محمد علیه السلامک مبارک دعاسنه مظهر و شفاعت عظمی سنی میسر ایله. فیض و رحمتک بر که سیله حسین خلق، تربیه و ادب و یروب دین و دنیا مزی آباد ایله. محبت و معرفتکله صدر لر مزه انشراح و قلب لر مزه انبساط و یروب علم نور یله منور ایله. گناه لر مزک دنسلرنی نور لر مزک یاشیله یووب پاک و صافی ایله. فیوضات و فتوحات ایشوکلرنی فتح ایدوب محبوبیت نورنی کشف ایله. او جماع سرای لر نده اقبال سعادتله قبول ایدوب نور جمالکی کور مکله جمله مزی مشرف ایله. آمین.

وما توفیقی الا بالله علیه توکلت و الیه انیب

محمد صابر بن ملا ابراهیم الآقصوی

« ۱۳۲۹ - ۱۴ رمضان شریف » من هجرة من له العز والشرف

نور محمد علیه السلام ۲

نور محمد

مبعوث اولدی، عالمه
هر عوالم سن ددر
نشر ایدر بو جهانسه
هر مخازن سن ددر
رشاد الده ایدیلنور
هر ممالک سن ددر
نورلی شاگرد اول بالام
هر مراتب سن ددر
اطفا ایدر هر زمان
هر مطالب سن ددر
آیتندن عبرت آل
هر مناصب سن ددر
کیدر بر کون اللردن
هر مأرب سن ددر
زینتی در شاگردک
هر محاسن سن ددر
ذی قیمتدر قدرندن
هر جواهر سن ددر
نائل اولمق : الله دن
هر بدایع سن ددر
قرآن حدیثدر جانم
هر معارف سن ددر

«نور محمد» رحمت ایچون
رحمتنه مظهر اولساک
«نور محمد» نورلرنی
منشور نوری مملو ایدر
«نور محمد» ارشادیله
هر رشادک ملکتیچون
«نور محمد» نوری ایله
هر کمالت هر فضائل
«نور علم» نار جهلی
مطلوب ایسه نور علم
«والذین اوتوا العلم»
درجاتی رفع ایدر
راه دولت هم ملکتلر
اما علم نوری دائم
معارفله هنر، علم
حسن ادب ایله اولسه
حلی جوهر، زبرجدلر
سن قیمتک آرتسون دیساک
معرفتک شرفنه
«رب زدنی علما» کبی
در یاقوت منایبعی
قرآن حدیث اوقور ایساک

الده ایتمك استهسك
هر مصاییح سن ددر
مثلی مرشد یوقدر هیچ
هر منایع سن ددر
قرآن حدیث نور یله
هر مساعی سن ددر .
علم تحصیلدن غرض
هر منافع سن ددر
حق سوهر هم آنلری
هر محابیب سن ددر
اصل خلقتدن غرض
هر مظاهر سن ددر
نور تجلیسندن کلور
هر آینهسی سن ددر
کشف عشقندن کلور
هر مکاشف سن ددر
علم عرفانندن کلور
هر مذاکر سن ددر
اوچرن حبیب سویلور
هر سنتی سن ددر
او حبیبه ای محبوب
هر ینایع سن ددر
بلبل اولمق آرزوسی
هر معالی سن ددر
اوقو صلوة هم سلام
هر مزاهر سن ددر

عین الیقین مصباحنی
قرآن نوری دن استفاد
مرشد قرآن عالی حدیث
اورشادی بولمق ایچون
مسعود اولمق دیلر ایساك
گل چچکلر کبی گوزل
حب ملت حب حبیب
حب ملت نفعی ایچون
ملتینی سوہ نلری
سوسن بنی الله دیساك
دل وجانله سومك آنی
« یحبهم » اسرار نه
صافی قلبك صفوتی
تجلی نور حقلك
انس عطا کشف عطا
محبتهك کشفی ایچون
بر اللهنی ذکر ایتمك
علم عرفان عین ذکر
رضاسنه مظهر اولمق
حبیب الله او رسولك
احباب اولمق زور سعادت
محبتلر نبعان ایدر
بدر جهان روضه سنه
اولسه خلوص نیتکله
روضه دل غنیچه سنده
بویی رحمت و وصولیچون

ایله اولمق خوش مشام
بلبللری سن ده در
بافسون دیساك یوزگه
هر نعمتله سن ده در
شرفنه اولمق نائل
هر مسالك سن ده در
حسن خلق بل جانم
هر محاضر سن ده در
کتور مشدر او مسلگی
هر مکارم آنده در
احسان ایتدك دین اسلامی
هر کمالات سن ده در
احسان ایدر ا کمال ایدر
هر مواعد قرآن ده در
سرای لری کبی محکم
هر وصفله سن ده در
رحمتکله احسان ایله
قرآن کریمکده در
نعمتنه مظهر ایله
مواهیبی سن ده در
لرم ویرگل رحمتکدن
فضأ رحمتکده در
قلب تختی سلطانه
هر آصفله سن ده در
آب فیضی ایچ دائم
هر ینایع آنده در
اوقو جانم اخلاص ایله
هر مفاتیح آنده در

استر ایساك بوی رحمت
گلزار عشق ایچره سائرار
هر نظرده حور غلمان
جنتك روضه سی کبی
یاخود نظر و منظرک
مقصد ایسه او اللهك
مسلگیدر اهل علمك
سن ده سلوک ایدر اولساك
اون سکر بک عالم فخری
خلق عظیم وصف جمیل
لطفك ایله بن فلک
ایمدی تکمیل ایله یارب!
الله نورنی اتمام ایدر
« وَاللَّهُ يُتَمُّ نُورَهُ » کبی
قیلمش وعدك صاری آلتون
وعده سنه وفا ایدر
صافی قلبی عالی روحی
« لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَتِي »
وجه انوار قلبم اسرار
« وَعَلَّمَنَا مِنْ لَدُنَّا »
یا الهی! جمله مقصود -
زیرا عرش، کرسی، عالم
« نور محمد » عرش سنی
استر ایساك جلب ایتمه بی
« نور محمد » منبعندن
هر فیضك فیضی او چون
« نور محمد » کتابنی
هر مخازن کلیدی چون

یوزم نورلی اولسون دیساڭ
« نور محمد » هدییه مدر
استرسه گز ضبط ایتمه یی
روضه سی گللر نده در
معناسی مطلوب ایسه
معنای لطیفنده در
نائل اولور بو فقیرک
هر مصراعک باشنده در
صوگره عین و میم کلور
شو ایکی « عم » حرفنده در
ضبطی مطلوب ایسه
حروفی باغچه سنده در
زیاده اولماسی اوچون
جمالی زیاده سنده در

« نور محمد » نورلریله
آل یاد که توت الیکه
« نور محمد » تاریخی
« کَرَوْضَةُ الْجَنَّاتِ »
فقط بو گوزل گللرک
« جنتک روضه سی کبی »
هم انتساب شرفنه
مکنون اولان اسماری
« نور محمد » مصراعندن
« علیه السلام » رمز لری
هجری تاریخی ایله
کتابک « اسمی ، نسبتی »
فقط نسبت « یا » سی جانم
حسنلره حسنی اولسه

« لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ »

محمد صابر ابراهیم الآق صوی .

رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انا فتحنا لك فتحاً مبيناً. ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر. ويتم نعمته عليك ويهديك صراطاً مستقيماً. وينصرك الله نصراً عزيزاً. هو الذي انزل السكينة في قلوب المؤمنين ليزدادوا ايماناً مع ايمانهم. ولله جنود السموات والارض وكان الله عليماً حكيماً. ليدخل المؤمنين والمؤمنات جنات تجري من تحتها الانهار خالدين فيها ويكفر عنهم سيئاتهم. وكان ذلك عند الله فوزاً عظيماً.

برنجی باب

مجلد

حضرتلرینک مبارک نوری

« قد جاءكم من الله نور وكتاب مبين يهدي به الله من اتبع رضوانه سبل السلام ويخرجهم من الظلمات الى النور باذنه ويهديهم الى صراط مستقيم. »

الله تعالی حضرتلری کنز مخفی اولان نور ذاتیسنی اظهار ایتتمک اراده سیله سویملی بر صفتیه تجلی ایتتمک استدی. او صفتده، جناب اللهک علم ازلیسنده متصور عالمک وجودنه سبب اولماسی مطلوب ایدی. بونک ایچون اک مناسب بر صفة اولور ایسه، او ده سیدالوجود وحبیب اله پیغمبرمن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک مبارک نوری ایدی.

شو حکمتہ مبنی او حییبک نورنی خلق و فخر عالم شرفیلہ مشرف
ایتدی: «اؤل ما خلق الله نوری.» و او نورک آثار و اجزاسندن عرش
و کرسی، لوح و قلمی، شمس و قمری، سموات و ارضی هم آنلرده اولنور
جمله شیلری ابداع ایتدی.

شو صورتله عالمی نظرلرمزی جلب ایدمچک بر روشده، نہایتی
یوق عجیب صنعتلرله طولدردی. بونلر هب اللهنک عظمتنی و بیوکلیگنی
کوستارر دگلمیدر؟ اویله ایسه جناب الله کنز مخفی ایکان کندیسی نک
ظهورنی او شیلرک آثار یله معرفت ایدلمه سنی استدی. زیرا هر شی اللہک
کمال قدرتندن بر نشانه و حکمتندن بر آینه در. مثلا نہایتی یوق شو
فضاده آی لر، قیاشلر، ییلدزلر و یرده اولنور دگزلر، تاغلر، تاشلر، اورمانلر،
چچکلر و انواع انواع حیواناتلر هبسی ده اللهنک عظمتنه قدرتنه و علمنه شاهددرلر.
بونلرک هر بار چه سی ده، جناب اللہی ذکر و معرفت ایتیمه سوق ایدر.
اشته شونک ایچون در، که جناب الله غایتده سرعت نفوذدن کنایه
اولان «کن» اراده جلیله سیله بو عالمی ایجاد ایلدی: «ان ربکم الله الذی
خلق السموات والارض فی ستة ایسام ثم استوی علی العرش. یدبر الامر.
ما من شفیع الا من بعد اذنه. ذلکم الله ربکم فاعبدوه افلا تذکرون.»
شو وجهله کافه عالم وجوده کلمش اولدی. فی الحقیقه او سویملی
عالمی تنویر ایدن نورک کافه سی ده: جناب اللہک نوری «نور محمد»،
نور محمدک «عرش الرحمن»، عرش الرحمنک «قیاش»، قیاشک آی
ویلدزلره عکس و تجلی ایتمه سندن حصوله کلور. چونکه عالمک کافه سی ده
بر بر نه آینه امثالنده خلق ایدلمشلردر. ذاتاً انسانک قلبی ده بر آینه مجلی
امثالنده در، که هر برسی جناب اللہک نور ذاتی سندن توغری دن توغری
استفاضه یه مستعددرلر. فقط بعض انسانلرک آینه قلبلر نده بر طاقم کدورات
تاییلری موجود اولمغله او نورک تجلی سندن استفاضه ایدممازلر.

اما بونک ایچون الله تعالی حضرتلری بر قدر ارواح مطهره و قلوب
مصفی ابداع ایتمشدر. آنلر بر طرفدن جناب اللہک نور ذاتی سنی استفاضه
و دیگر طرفدن استعدادلری حسبیله مؤمنلره او نوری انعکاس ایدم بلورلر.
بوننی تمامیله آگلامق ایچون بر مثال یازالم: مثلا ترمزدن دو شمش قیاش

نورنی سقف یاخود دیواره عکس ایتدرمک آرزو ایدیلور ایسه، ائک ئلک قیاشه قارشو بر آینه (کوزگو) یاخود بر کاسه صو وضع ایدیلور، صوگره او صو یاخود آینه بی استدیكك رو شده انعکاس ایتدرد کچه، آنلرک نوریده او رو شده عکس و تجلی ایدر دگلمیدر؟

اشته مشکات نبوتله متصف اولان عزیزلرک قلبلریده بعینه شو امثالدهدر، که مستعد اولان قلبلر او نورک تجلیسندن استفاضه ایده بلورلر: «الله نور السموات والارض مثل نوره کمشکوة فیها مصباح. المصباح فی زجاجة. الزجاجة کانه کوكب درى یوقد من شجرة مبارکة زیتونة لاشرفیة ولا غربیة. یکاد زیتها یضیء ولولم تمسسه نار. نور علی نور. یهدی الله لنوره من یشاء. ویضرب الله الامثال للناس والله بکل شیء علیم.» شو صورتده بدایع قدرته ابداع ایدلمش نور محمدک بر جزئندن، انسانلرک عقللریله تجلی و معرفتلیله کشف ایدلمش بر طاقم قوه معنویه (فرشته) لرده خلق ایدلمش ایدی.

او - قوه معنویه دن جبرائل نامنده برینی جناب الله وسیله اولمق اوزره انتخاب ایدی. وشمدیگی حالده روضه مطهره سی ایچنده اولان تربه معطره سی یرندن بر اوچ توپراق آلوب جنت الفردوسه کتورمه فرمان ویردی. او توپراغی جنتده تسنیم، سلسبیل و ما معین کبی نهرلرک صوویله قارشدروب موادر و حانیه سی اولور او نورک اثریله تربیه ایدی. بونکله برابر مواد جسمانیه سی ده کماله ایرشمش اولدی.

صوگره اونور حضرت آدم علیه السلام خلق ایدلنچه یه قدر بکلرچه سنه مقام محبتده جناب الله تقدیس و آگا سجده ایتمکله مشغول اولدی. (سجده ایسه، عبودیتک ائک اعلا سیدر.) نهاییه ملائکه کرامه مشاوره یوللو جناب الله: «انی جاعل فی الارض خلیفة» قول کریمیه نوع بشری خلق ایتمک اراده سنی اعلام ایتمش ایدی. فرشتهلر ایسه، (بونندن بکلرچه سنه مقدم اوزمانک حال طبیعیه سنه مناسب نار دن خلق ایدلمش بر طاقم اولاد جانک کلوب، عصیانله کچدیکلرنی مشاهده ایتدیکلر یچون): «اتجعل فیها من یفسد فیها...» افاده سیله و؛ «وَنَحْنُ نَسْبِحُ بِحَمْدِكَ

ونقدس لك» تسبیح لرنی تقدیم ایتدیلر . لکن جناب الله «انی اعلم ما لاتعلمون» حکمتیله بن سزك بلمدیككزی بلورم دیهرك قطعی صور تده انسانی خلق ایتیمیه قرار ویردی . واو - نور محمدی امانه وضع ایتمك اوزره عرش، کرسی، لوح، قلم، سموات وارض خلاصه کائناتك هبسنده عرض ایتدی . آنلر اونوری قبول وتحمل ایتیمیه طاقت واستعدادلری اولمدیغنی اظهار ایتدیلر .

شو سبیله او نوری ودیعه وضع ایتیمیه محقق صور تده بر محلك لزومی آگلاشلدی . ظاهرده اونوری ودیعه ایتمك کبی کوریلور ایسهده، امافی الحقیقه اونورك آثار لطیفه سنی، زمانك مستعد اولدیغنی بر وقتده کافه عالمه نشر واو وجهله جناب اللهك عالمده ذکر ومعرفت ایدلمه سی از لده اراده ایدلمش بر سر مکنون ایدی: « کنت کنزاً مخفياً فاحببت ان اعرف . »

شو حکمته مبنی شمدیگی حالده مکة مکرمه موضعهنده اولان جبل «قَبِيس» دن قبضه قدر تله توفراق آلهرق غایتده بر حسن صورة اوزره آدم علیه السلامی خلق ایتدی .

وايكي مبارك فاشلری آراسنده او نوری وضع ایتمكله آدمك حسن صورتنی دفعاتله از دیاد ایتدی .

شو صور تله بو نعمت الهیه عزیز آتامز آدم علیه السلام جنابلرنه نصیب ومیسر اولدی: «انا عرضنا الامانة على السموات والارض فأبَيْنَ ان يحملنها واشفقن منها وحملها الانسان . . . » قول کریمی انشأ الله شو حقیقتلری ایضاح ایتسه كرك . اشته کافه عالمك ماده اصیلی اولان اونور شو صور تله حضرت آدم علیه السلامك مبارك جبهه سنده امانت قالدی . نه بیوک سعادت !

صوگره اونور، زمان سعادتده قدر رسول الله صلی الله علیه وسلمك نسب عالیسندن کلور شریف بابالرك هر برسی نك مبارك جبهه لر زنده لمعان ایده کلدی .

نهایة پدر عزیز لری حضرت عبداللهدن، والدۀ محترمه سی حضرت آمنه یه انتقال شرفیله صاحب حقیقیسی رسول الله صلی الله علیه وسلمک مبارک جبهه سنده او قدر نورانی و حسن صورتله لمعان ایدر اولدی، که اصحاب کرام بیانه: «والله رسول الله صلی الله علیه وسلمک مبارک یوزی «آی» نک بدر کیچه سی نورندن بکلر چه دفعه نور لی ایدی.» دیمشردر. و:

« تنقل احمد نوراً عظيماً تلاً في جباه الساجديننا »

« تقلب فيهم قرناً فقرناً الى ان جاء خير المرسلينا »

« ولم ينزل نور النبي الا كمل من سيد لسيد ينتقل »

« كانه فوق الجبين مشعل يراه من يعقل من لا يعقل »

« ككوكب قد حل برج سعد »

قصیده سی ده شو بیانلره شاهد اوله بلور.

صوگره الله تعالی حضرت لری «ولقد کرنا بنی آدم.» شرفنی ابراز و سر معرفتی اظهار ایتمک اراده سببه آدم علیه السلامه کائنانک کافه سینک اسملرنی، حکمت و فلسفه لرنی تعلیم ایتدی. و: «اشته شو عالی صنعتک خالق و صانع بنم. بنم قدرت و قوتی عیاناً مشاهده ایدوب سجده ایدگز!» دیه فرشته لره فرمان و یردی. فرشته لره حضرت آدم علیه السلام قبله لری اولدیغی حالده مع السرور «الله» غه سجده ایتدیلر. فرشته لره بو سجده لریله هم حضرت آدمه تکریم، هم جبهه سنده و دیعه اولنمش «نور محمدی» یه تعظیم، همده جناب الالهک کلامنه کمال اطاعت لرنی عالمه اعلان ایتدیلر: «فسجد الملائکة کلهم اجمعون.»

اشته شو و جهله جناب الله «کنز مخفی» اولان نور ذاتیسنی ابراز و وصف عالیسنی حقیقه معرفت ایدلمه سنه بیوک بر یول آچمش اولدی. بوکا شاهد یوللر روح البیان مؤلفی اسماعیل حقی حضرت لرینک انفس عاشقانه سندن دو گلمش انجو دانه سنه تقلیداً شو قصیده ی تقدیم ایدرم:

کنز مخفی او الله نک وجودی اولدی ظهور

جماله اشیا یه تجلی ایتمیله اسم «نور»

آن غیر منقسمده بسط اولدی کرسی و عرش
 ظاهر اولدی بر نفسده جنت و غلمان و حور
 جذبه کردی بو فلک لر سیر عالم ایله دی
 جلوه قیلدی شمس عالم نور یله بدر البدور
 بسم اللهك «با» سی ایله منشور اولدی نور اله
 تحتنده وار رمز لری فهم ایدر ذات الصدور
 «ن و القلم» سر لرنه واقف اولور عارف لر
 دل بلبدن او غنچه بی آله ماز هیچ بر سرور
 گویا بر دل اولور عالم توحید یله او اللهك
 سطوت یله او جهانك گلر ارنه اسم «نور»
 چون اللهنی معرفت در بونده کلمکدن غرض
 سعی ایدوب انسان کامل اولماده ایتمه قصور
 او سر لره مظهریت اولماز ایسه ملک لرده
 یانه او چون سجده ایدر؟ او - آدمه مع السرور

حضرتلر ینگ نسب شریفی.

الله تعالی حضرتلر ینگ نور ذاتیسی ظهوره کلد کدن سو گره، آدم
 علیه السلامك در جهسی ترفیع ایدلمک اوزره بر امتحان مجلسی آچیلدی.
 او مجلسده فرشته لره کائناتك اسملرنی سویلمگه عرض ایدلدی. فرشته لر
 کائناتك اسملرنی بله مدیلر. اما آدم علیه السلام هر برنی تفصیلات یله بیان
 وایضاح ایتدی. شوکا کوره فرشته لر «سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك
 انت العليم الحكيم» دهرک بو اشد علملری اولم دیغنی، عليم و حکیم فقط
 جناب الله اولدیغنی اعترافله حضرت آدمك علمنی تحسین ایتدیلر.

بو حال ايسه، الله تعالى نك علم غيبده متخصص اوله رق امتنان ايمه سنه هم فرشته لرك آدمه تعظيم و تكريم ايمه لرنه بيوك بر سيب اولدى. چونكه آدم عليه السلامك علمى فضلى هم حرمتى ثابت اولوب هر جهتدن اعزاز و اكرام ايدلميه مستحق اولدى. فرشته لرده شو سر لره واقف اوله رق هيچ توقفسز آ كتابوى صونديلر.

بونك اوزره جناب الله، علم از ليسنده ثابت اولمش نهايتسز سر و حكمتلره مبنى آدم عليه السلامى جنته دعوت ايدوب انواع ناز و نعمتلره اعزاز و اكرام ايلمه سى بيگره كده فرشته لرك دقت لرنى جلب ايتدى.

شو سببلى فرشته لره، ولدانلر، غلمانلر و حورالعينلر، خلاصه عموما جنت اهللى آدم عليه السلامه غايتده اعزاز و اكرام ايدر اولديلر.

آدم عليه السلامده بو قدر بيوك ناز و نعمتله نائل اولديغى ايچون الله تعالى حضرتلرنه حمد و ثنا اوقور ايدى. و جنتك ايچنده هر بر بيغمبرلرك صاننجه غايتده گوزل تختلر، فرش لرو سريرلر حاضرلنمش ايدى، حضرت آدم هر برنه نوبتله جلوس ايدر، ولدانلر و حورالعينلر الوان الوان نعمتلر حاضرلر ايدى. و هر جانبندن يتمشار بك فرشته لره خدمتده طيار اولورلر ايدى.

نه وقت حضرت آدم او فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمه مخصوص تختلره جلوس ايدر اولسه، بتون جنت اهللى صلوة و سلام اوقوب سرور و فرح لراظهار ايدرلر، و محمد عليه السلامه محبت و عشقلرنى عرشلره چقارلر ايدى. او وقت گويا بر عيد كوئى كى اولوب، فرشته لره حضرت آدم اوزره آق علملر كوتارلر: انجو و مرجانلر نثار ايدرلر ايدى، حضرت آدم ايسه، ذريتندن كله چك بو قدر محبوب بر بيغمبره محبت و رغبتنى از ديا د ايدر ايدى.

صوگره جنتده نه قدر تاتلى ميوه لره و نفيس طعاملر وار ايسه، هبسنندن تناول ايدر و لذتلنور ايدى. جنتك بستانلرنى، سراى لرنى، قصرلرنى، گلزارلرنى سير و تماشا ايدر ايدى. لکن ئالله نيچون كوكلنى نك بريرى طولمامش كى حس ايدر ايدى. زيرا طبيعى اقتضاسيله كندى جنسندن بر ر فيقه حياتك اولماسنى و آنكله برابر بو ناز و نعمتلرده دها بيوك بر

شرف و لذت اولماسنى آرزو ايدرايدى. نھاية كنديسنه او يقو غلبه ايتمش بر «آن» ده جناب اللھك قدرت و رحمتيله حضرة حوا عليها السلام خلق اولندى. اويغانديغى كىي ياننده بر نازنين و جودك بولنماسى حضرت آدمه فوق العاده بر فرح و سرور و بردى.

جناب الله: «اي آدم! اشته سنك او قدر مزين جنتك نعمتاريله ده كوكلكنك بر چىي طولمامش اولمغله حاصل اولان كدر كنگ فرحى و مونسى اوله چق شو گوزل قزى سكا هبه ايتدم واستديكك روشده حسن معاشرت ائمه كیده توصيه ايدرم» ديدى: «نساء كم حرت لكم فأتوا حرثكم انى شئتم»

حضرت حوا غايتده نازنين بر صورتده خلق ايدلمش ايدى. آنك اوزره جنت حله لرى و جنت ياقوت لريله بزى نمش اولماسى او نازنين جمالنى دهانچه دفعه ازدياد ايدرايدى. شوگا كوره حضرت آدم كوردى كىي كنديسى نك رقيقه حياتنى او قدر بر تعشقله سودى، كه بر دقيقه كوزندن غائب ائتميه راضى اوله ماز ايدى.

بوندن سوگوره حضرت آدم ايله حضرت حوا (عليهما السلام) پك چوق زمانلر جنتك او گوزل باغچه سنده الوان الوان ناز و نعمتار ايجنده كمال محبت و الفتله ياشاديلر. چوق وقت بونلر جنتك نهرلرى بوينده، حوض كوثر تيگره سنده سير و تفرج ايدرلر ايدى. وهر نرهبه وارسه لر او سيدالوجود پيغمبر مز محمد مصطفى صلى الله عليه وسلمك اسم شريفى يازلمش و قزل ياقوتله ترصيع ايدلمش كورلر ايدى.

بعضاً جنتك شرفه (چار باغ) سنده جلوس ايدرلر و جنتك گوزللكينه، نهرلرينك جرياننه هم گل بوداقلر نه قونوب انواع انواع قوشلرك سايراماسنه خوشلنورلر و او گوزل منظره لرك هر برى ده محمد عليه السلامك اسم شريفيله تزيبين ايدلمش اولديغنه تعجب ايدرلر ايدى. بونلر ايجون جنتك هر نرهبه وارسه لر وهر يمشندن ييسه لرده اختيار و يرلمش ايدى، فقط بيوك بر سر و حكمته مبنى «بغداى» آغاچندن يمك ممنوع اولنمش

ایدی. (*) لکن او گوزل بغدادی لرك دانه سندن یمگی پك بیوك بر هوسله آرزو ایدر لر ایدی. آنلر ایچون او گوزل آلتون صاریسی کبی بغدادی پك لذتلی کبی طیولور ایدی. اشته شو صورتله حضرت آدم ایله حوا (علیهما السلام) راحت راحت کیک جنتک ایچنده معاشرت ایدر لر ایدی. لکن هر راحتک بر محنتی و هر کمالک بر زوالی اولدیغی کبی، آدم ایله حوا (علیهما السلام) نكده جنتده ساکن و فرشته لرك آنلره خادم اولماسی عزازیلک مسلکینه توغری کلمدی. حسد تامر لری قوزغالوب آنلری جنتدن چقارمايه سعی ایتدی. نهایت او بغدادی گوزل دانه سندن ییدر مکله استدیکنه موفقده اولدی.

بوده بر سرالهی ایدی. چونکه او گوزل بغدادی دانه سی ایچنده انسانک شهوات نفسانیه سنی تحریک ایده چک بر طاقم قوه معنویه لر حاضر لشمش ایدی. حالبو که جناب اللهک اراده از لیه سی بونلری یر یوزنده خلیفه ایتمک و عقیف بر نسل یتشدر مکله ذات نورانیه سی معرفت ایدلمک ایدی. یوق ایسه آنلری دائما جنتده یاشاتمق دگل ایدی. چونکه نسل عقیف یتشدر مک کبی بیوک اشلره جنتک حالی مساعد دگل ایدی. هر حالده جنتدن بر چقاچقلر ایدی. اما توغری دن توغری کندیسی نك بیوک بر اعزاز له دعوت ایتمش قوناقلرنی شمدی سز جنتدن چقکر دیمه سی هم ادبه مخالف هم آدمک نفسنه پك آغر کله چک ایدی.

شو سرلره کوره آنلری او - یغاچدن یمگه منع ایتدی. اگر بیسه لر نفسلرینه ظلم ایدم چک اولدیغنی، جنت ایسه ظالم لره مناسب بر محل اولمدیغنی آکلاندى: « وقلنا یا آدم اسکن انت و زوجک الجنة و کلا منها رغداً حیث شئتما ولا تقر با هذه الشجرة فتکونا من الظالمین. » اما آدم علیه السلام کندی اختیارینه نفسنه ظلم ایدمک جنتدن چقما سی جناب الله طرفندن بیوک بر تربیه ایدی. چونکه اک عالی بر درجه یه بنمک ایچون

(*) «بغدادی» فی الحقیقه آغاچ نوعندن اولماز ایسه ده، سلف صالحین لرك اختیار ایتمش سوزنی اختیار ایدلدی.

مطلوب اولان صفوة قلب شو حال (تربيه) لرى اقتضا ايدر ايدى. دنيانك نهائتته قدر كلور ذريه سيله برابر ابدى جنتده ياشامق ايچون ده، شو كى بيوك بر ابتلا ايدلمه سى لازم كلور ايدى.

اشته شو حكمته مبنى حضرت آدم جنتدن چقدى. واللله انك اذنيه هندستان يرنده سرنديب آطه سنه تازل اولدى، حضرت حوا عربستان ده بتون اهل اسلامك قبله سى اولنان مكه مكرمه يافيننده جبل عرفات اوزره نزول ايتدى. و بونلرى آلدادوب جنتدن چقارمايه سعى ايدننده نجد طرفنه سورلمشدر.

حضرت آدم جنتدن و بتون سعادتته سبب اولان سويملى رفيقه سندن بريولى آيرلديغنه غايتده مخزون اوله رق، اشلديكى ذله سنه توبه ايتمكله يوزلر چه سنه آغلادى. جناب الله قاشنده كوز ياشى قدر قيمتلى و سويملى برشى اولنماديغندن، توبه سنى قبول و شمديكى كعبه الله اورننده اولنمش «بيت المعمور» نى طواف ايتمه امر بيوردى: «فتلقى آدم من ربه كلمات فتاب عليه انه هو التواب الرحيم.»

بوسونچلى خبر حضرت آدمه زياده سيله تاثير ايتدى. مكه مكرمه يه كلوب «بيت المعمور» نى طواف و ذريه سنه دعالر ايدوب جناب الله شكرلر قيلدى.

و عرفات تاغينه چغوب جنتده گى سويملى رفيقه سى حضرت حوا ايله ملاقات شرفنه نائل اولوب، يوزلر چه سنه فراق اوتيله يانمش شو معصوم كوكللر فوق العاده ممنون و مسرور اولديلر. صوگره كعبه الله ياننده بر موضعى مسكن ايدوب، هر ايكسى برلكده ياشامايه باشلاديلر. جناب الله بونلرك كوكللر نى جلب و جمله انسانلرك خاطرلر نى بر مركزه (وحده الهييه) جمع ايتمك اراده سيله جنتك ياقوت تاشلر نندن بر تاش (حجر الاسود) نى هبه ايتدى. حضرت آدم ايله حوا بوتاشى جنت خاطره سى اولمق اوزره بيوك برسونچله اعزاز و اكرام ايدرلر ايدى. و جنتده كورمش حاللر نى بر بر نه سويلاه غايتده خوشلنورلر ايدى. نهايت بر كون غايتده بيوك

بر سلطنتله جبرائیل علیه السلام کلوب، حضرت آدمک سودیگی بغدادی دانه لرنی تسلیم و زرع ایتمک اصولنی تعلیم ایتدی. و او محصولات دنیانک نهایتنه قدر کلور آدملرک « مابه الحیات » لری اوله چغنی ده تنبیه ایتدی.

اشته حضرت آدمک جنتدن چقماسنه باعث اولمش بغدادی دانه لری، بتون انسان لرک، حیوانلرک و قوشلرک مابه الحیاتلری اولدی!!

بوندن سوک حضرت آدم ایله حوا غایتده ممنون اوله رق چن اخلاصلریله زراعت اشترینه و کسب روشترینه شروع ایدوب پک چوق محصولات آلدیلر. و جبرائیل علیه السلامک تعلیمیه اون واکمک یاساب غایتده بر لذتله ییدیلر. بولذت ایسه آنلرک لذات شهوانیه لرنی تحریک ایدوب نتیجه سی اولان مواصلتی ایجاب ایتدی. بوسبیله حضرت آدمک مبارک جبهه سنده لمعان و فرشته لرک سجده سنه مظهر اولان او گوزل نور محمدی حضرت حوانک صدر شریفلر نه انتقال ایدوب مبارک یوزنی روشانلردی. بوندن سوک فرشته لر حضرت آدمه ایدر احتراملرنی، حضرت حوایه ایتیمیه باشلادیلر.

بو حالی حضرت آدم جناب الله دن استفسار ایتدکنده: « آنلرک جمله سی او نوره تابع و او نورک عاشقی درلر » جوابنی آلدی.

نهایت بو نوردن حضرت شیث علیه السلام و جوده کلوب، آنک مبارک جبهه سنده تولغان « آی » کبی لمعان ایدر اولدی. حضرت آدم او نوری کمال عفتله حفظ ایدوب رعایه ده قصور ایتمه سنه حضرت شیث دن عهد آلدی. هم او نور محمد صاحبنه ایرشنجه یه قدر کمال اعتنا و عفتله حفظ ایدلمه سیچون عموماً ذریه سنه توصیه ایتدی.

بوندن سوک او نورک شریفله حضرت نوح و حضرت ابراهیم و حضرت اسماعیل علیهم السلام حضرتلری مشرف اولدیلر. و هربری او نورک حقیله رعایه ایدلمه سیچون، ازواج طاهرانله ازواج ایتمک اوزره اولادوا حفاذنه توصیه ایدر لر ایدی.

نهایت او نور فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک انتسابی اهل علم فاشنده محقق اولان جناب « عدنان » حضرتلر نه واصل اولدی.

بوندن صوڭ او نور عدنانڭ سويملی اوغلی «معد» (*) واسطه سيله نزاره ، آندن مضر ، الیاس ، مدرگه ، خزیمه ، کنانه ، نصر ، مالك وفهر هم غالب ، لؤی ، گعب ، مره ، کلاب ، فصی ، عبدمناف وهاشم جنابلر نه پدردن اولاده انتقال صورتيله شرف بخش ایدلمشدر . وهر بری نڭ یوزلر نده غایتده پارلاق بر صورتده تظاهر ایدهرک منور وانتساب شرفيله مشرف اولمشدر .

شو منور بابالردن فهر بن مالك «قریش» لقب فاخره سيله معروف اولماسندن ، رسول الله صلی الله علیه وسلم قریش قبيله سنه منسوب دینلمشدر . وهاشم جنابلری ده غایتده جوهر و موسم حجده یومی یوزلر چه مسکینلره اطعام ویتیملره مو انسات ایتمک آرزو سيله تحری ایدر اولدیغیچون اقداح النصار (آلتون اوقلر) وسید البطحاح لقب فاخره سيله ممتاز ایدیلر . نور محمدی نڭ شعاعاتی هاشمک یوزنده او قدر پارلامقده ایدی ، که ملاقات شرفيله مشرف اولنلر (بلا اختیار) النی او بهر و عرض احترامده اولنور ایدی . وهر قبائلک رئیسلی شرف صهریتنی احراز ایتمک ایچون جان دلدن آرزو ایدرلر ایدی . حتی او نورک محبتيله روم پادشاه سی ده غایتده حسنی و گوزل دخترنی هاشمه تزویج ایتمک آرزوسنده بولندیغنی عرض ایتمش ایدی . لکن بو شرف ، جناب اللهک بیوک بر سرو حکمتنه مبنی مدینه منوره اهالیسندن بنی نجار عائله سنه مهسر اولوب ، اولاد محترمی عبدالمطلب بو واسطه ایله وجوده کلمش وقریشلر آراسنده غایتده عقلی ومهابتلی اولدیغندن پادشاه وسلطنه رتبه سنه ترفیع ایدلمش ایدی .

عبدالمطلبک «عبدالله» نامنده غایتده سويملی بر اولادی وار ایدی ، که فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک مبارک نوری آنڭ یوزنده زیاده سيله منور بر صورتده لمعان ایدر ایدی . حتی هر نره یه وارر وهر نسنه یه ملاقات اولور ایسه ، «سونچ سکا ای عبدالله! سید العالمین

(*) معد بن عدنانڭ زمان حیاتلری حضرت عیسی بن مریم (علیهما السلام) نڭ زمان ساداتلر نه تصادف ایتمشدر .

نورى سىنىڭ نصيبىڭ اولمشدر» دېرلر ايدى. مبارك ياشلرى بلوغە ايرشديكچە يۈز نىدەگى نورى «آى» كڭ اون دورىنچى كىچەسى كىبى زيادە برق ازور ايدى.

او نوره عاشق اولوب غايتدە نازنين قزلر كندىسنى ازدواجە عرض، حتى حسن و جمالده بن نظير اولان پادشاه قزلرى بىلە جان دلدن عاشق اولوب مواصلتى آرزو ايدرلر ايدى. على الخصوص ككافه عالم او نور ك محبت و عشقنه خلق اولنمش اولمغله، اونوره وصلت آرزو سىلە ازدواج ايتىمىه هوس ايدن گوزل قزلر ك عددى ايكى يوزى متجاوز اولوب آه و فغان ايتىمىلر ايدى.

نهايت جناب الله كىز مخفى ايكان، ظهور نه سبب اولان اونور محمدى: حسن و جمالده بى نظيره اولان بنى زهره قبيلهسى نك پادشاهسى «وهاب» كڭ سويىملى كريمهسى حضرت «آمنه» جنابلر ينىڭ نصيبى اولمشدر. نه بيوك سعادت! نه مسعود والده! نه منور اولاد!

حضرتلر ينىڭ ولادت سنىهسى

الله تعالى حضرتلرى كافه عالمى معمور ايتىمك اراده سىلە، بالجمله نوع بشر ك اڭ برىنچى واك مقدس پدرلرى آدم عليه السلام جنابلر نه ياقوت و آماز طاشلر ندىن معمور «بيت المعمور» نامندە بر عبادت خانه احسان ايتىمىش ايدى. حضرت آدم اولاد واحفاد بىلە او بيت المعمورى طواف والله تعالى يه عبادت ايدرلر ايدى. هم الله نك سويىملى فرشته لرى ده شو بيت العزتى طواف ايدوب نوع بشر ك سعادتى ايجون دعاده اولنورلر ايدى. او بيت شريفك ايجندە قزل ياقوت دن غايتدە نورانى بر جنت طاشى وار ايدى، كه اوده جنت دن چقمىش آدم ك كوڭلى بسبتون الله نك رحمتىدىن محروم اولنما ماسنه هم كافه عالمك بر مركز وحدانيته جمع ايدلمه سىنه بيوك بر اشاره ايجون جنابلر نه هديه ايدلمىش ايدى.

بعضا حضرت آدم رفیقه سی حوا ایله اوتاش اوزره جلوس ایدوب
الله تعالی بی ذکر و جنت حاللرنی تذکر ایدر لر ایدی. اشته «حجر الاسود»
دیمکله معروف و حاجیلر استلام ایتمکله مسنون اولان مبارک طاشک اصلی
شو صورتله جنت خاطره سی اولنمشدر.

حضرت آدمک جنت عالمندن بو عالمه تشریف ایتمه سنه پک چوق
زمانلر (۱۷۸۷ سنه) کچوب کتمش ایدی. شو حالده کافه عالمه ذریه سی
ساجلمک سری اوزره حضرت آدمک سویملی اولادنن نوح علیه السلام
دنیا بی تشریف و نبوت نور یله تنویر ایدلمشدر.

اوز مانک انسانلری حضرت نوح علیه السلام طرفندن غایتده بیوک بر
بلاغتله سویلمش گوزل نصیحتلرک قدر و قیمتنی تقدیر ایده مدیکلرندن
ولادتنن (۶۰۰) سنه صوگره «طوفان» دیمکله معروف بتون بر یوزنده
صو طاشولری اولنمشدر. حتی صولرک اغمی «آارات» کبی الک بیوک
تاغلرکده فوقندن جریان ایدر اولمشدر.

حضرت نوح عائله و تبعه سی (مسلمانلر) له کندی ایله مصنوع بر کمه
(پاراخرد) یه بنوب نجات اولمش ایسه ده، باشقه لری هبسی ده شو
صوده غرق اولمشلردر.

اشته شو وقت جناب اللهک قدرتیه «بیت المعمور» هم سمایه رفع ایدلمش
ایدی. بوندن (۱۰۸۵) سنه صوگره بتون انسانیت عالمی اصلاح و بر انتظام
اوزره یاشاتمق اراده سیله جناب الله حضرت ابراهیم علیه السلامی بهت
ایتدی. واقعا حضرت ابراهیم کندیسی هم اولاد و ملتی عالمی اصلاح ایتمکده
غایتده منتظم قانونلر و گوزل نظاملر ایله اداره ایتمشلردر.

ابراهیم علیه السلامک اسماعیل و اسحاق نامنده اولادلری اولوب،
کچککه اولادی اسحاق علیه السلام نسلندن «بنی اسرائیل» نامیله معروف
بکلر چه پیغمبرلر کلوب، اصلاح عالمک ترقی و تعالیسنه پک واضح یوللر
آچوب قالدرمشلردر. و بیوک اوغلی اسماعیل علیه السلام ایله برلکده،
سمایه رفع ایدلمش «بیت المعمور» ک یرنده اللهک اذنیله کعبه
معظمه نی بنا ایتمشلردر.

نهایة ابراهیم علیه السلامک تشریفندن (۲۱۱۳) سنه صوگره اللهنک قدرتيله عیسی بن مریم علیهما السلام حضرتلری دنیایه تشریف ایتمشلردور . بو محترم پیغمبر جناب اللهک بیوک بر سر و حکمتيله دنیاپی تشریف ایتسیله برابر ، حضرت ابراهیمک بیوک اولادی اسماعیل علیه السلام نسلندن (جزئی بر زمان ، مخصوص بر امتک اصلاح وانتظامنه دگل ، بلکه) کافه عالمک انتظامنه ، سعادتنه ، شرفنه و علوشاننه باعث اولان بر پیغمبر (محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم) ک کله جگندن مبشر اولمق صفتيله کلمشدر . شوکا کوره « یا بنی اسرائیل انی رسول الله الیکم مصدقا لما بین یدی من التوریه ومبشراً برسول یأتی من بعدی اسمه احمد » دیرک کافه عالمه بشارت ویرمشدر .

اولگی امتلر تاریخلرنده هبوط آدم ، طوفان نوح کبی واقعهلری ماخذ ایتمشلر ایسده ، شمعی عموم انسانلره عیسی علیه السلامک ولادت سنیهسی تاریخ باشی حساب ایدلمش اولمغله بوندن (۵۷۱) سنه صوگره حضرت ابراهیم علیه السلامک بناسی اولان « کعبه الله » نی هدم ایتمک قصديله حبش پادشاهلرندن بری (ابرهه) غایتده قوتلی « فیل » عسکريله کلمش ایدی . لکن جناب الله کندیسی نک کعبه معظمهسنی حفظ ایتمک اوزره اوکا مقابل بکلرجه ابا بیل (قارلیغاچ) قوشلری عسکريله مقاومت ایدوب اصحاب فیل عصف ما کول امشالی ایتدیگی کبی ، اموال وامتعهسنی ده مکه لیلره مبدول ایتمش ایدی . بو واقعه عربستانده مشهور و معروف اولماسندن بوندن صوگک ماخذ تاریخ صفتيله « عام الفیل » دیه سویلنه باشلانمشدر . وقتيله بو واقعه نک نتیجهسی رسول الله صلی الله علیه وسلمک جناب سعادتلرنه « اَلَمْ تَرَ کَیْفَ فَعَلَ رَبُّکَ بِاَصْحَابِ الْفِیْلِ » قدره باهر وسیله اشاره ایدلمهسی ده ، حقیقه ده سنه نک بیوک بر سنه اولدیغنه ، اشعار ایدر دگمیدر ؟

بو وقت مکه مکرمه ده فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک باباسی « عبدالمطلب » ریاست ایدر و پادشاهلق مقامنده بولنور ایدی . عبدالمطلب غایتده کورکام خلقلی و جوهرد طبیعتلی ایدی . حتی اللهنک انعام ایتمش نعمتلرندن آدملرکنه دگل ، قوشلرده فائده لیسون آرزوسيله

تاغ باشلارنه قدر بغدادی لر ساچدرر ایدی . هم بیوک باباسی حضرت اسماعیل علیه السلام دن قالمش « زمزم » قیوسنی یا کیدن قازیدوب پاك و تمیز ایلمه سی هم کعبه اللهنک هر بر خدمتنی گوزل بر صورتده اداره سی قریشلرک آیروچه نظر دقتنی جلب ایتمش ایدی . بو سنه یه تصادف ایتمش فیل وقعه سنه ده عادی گنه نظر ایدوب کعبه نی ، کعبه نک صاحبی محافظه ایدر اولماسنه کاملا اشانمش ایدی . فی الحقیقه باشده غایتده دهشتلی بر صورتده اولنمش بو وقعه ، اللهنک عجیب قدرتلری و بیوک رحمتلری سایه سنده او قدر قوتلی بر عسکره ، آنچق قارلیغاچ قوشلری ایله گنه مقاومت ایدیلوب مظفر اولنمادی ، اللهنک قدره باهره سنه نه درجه لرده نظر دقتی جلب ایدر دگلمیدر ؟

شبهه یوق بو مظفریه لریک هبسی ده او طفل محترمک نور شریفی قدومندن بیوک بر آثار فیض و بر کاتندن واضح بر نمونه ایدی . اشته شو نورک فیض و آثار یله اولسه کرک بو سنه ده رحمت یغمورلری چوق اولدیغندن بتون صحرالر ختفه کبی یم یشیل اولوب ، ایگنلر و یمشلردن پک چوق محصولات یتشمش ایدی . شو صورتله فیض و برکتلی اولمغله بو سنه یه فتوحات و ابتهاج سنه سی هم دیمشلردن . بو فیض و برکتلرک شویله گوزل تغال ایدلنمه سنه گوزل بر علامتی ده وار ایدی ، که اوده عبدالمطلبک سویملی اوغلی حضرت عبدالله اون سکن یاشنه چقمش اولمغله تأهللنمک مناسب کوریلوب ، یانکی غنه اون دورت یاشنه بالغ اولمش دنیانک الک گوزل و الک بختلی قزلردن آمنه جنابلریله از دووجه قرار ویرلمش ، نهاییه بتون جهان یوزنده گی ملتلرک محبوبی و رب العزتک خلیلی اولان حضرت ابراهیم علیه السلام شریعتی اوزره غایتده طنطنه لی بر صورتده مراسم نکاح ده اجرا ایدلمش ایدی . مشهور روایتلره کوره رجب آبی نک بر نیچی جمعه سی (رعایب) یاخود عرفه کیچه سی زفاف سعادتلری واقع اولنوب حضرت عبدالله نک مبارک جبهه سنده لمعان ایتمکده اولان نور محمدی جناب آمنه نک صدر شریفنه انتقال ایتمش و مبارک یوزنی غایتده نورانی بر صورتده نورلندرمش ایدی ، که مبارک یوزی گویا بدر کیچه سی (تولغان آی) کبی بالقمش

ایدی. اشته او نورك تأثیر یله نورلنمش یوزنی کورنلر آمنه یه جان دلدن محبت و حملنده گی صبی نك مبارك ومسعودیتنه واضح بر علامت اولنماسنه اشاره ایدرلر ایدی.

حضرت آمنه ده بو مبارك حملی وقتنده كوگلی غایتده خوش ومسرور اوله رق، هیچ بر درلو آغزلق کورممشدر. بعضاً هاتقدن «ای آمنه! کافه عالمك سعادتتی ایچون کله چك بر محترم پیغمبره حامله اولدك، اسمنی محمد وضع ایدر سك» مآلنده بشارتلر ایشیدر اولمشدر.

حضرت آمنه فخر عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلر نه حامله اولدیغندن آلتی آی قدر بر مدت کچمش ایدی. عبدالمطلب سویملی اوغلی عبدالله حضرتلر نه: «ای اوغلم! وجوده کله چك اولادك انشاء الله مبارك بر بالا اولسه كرك. بو سنه نك فروانچیلغی وهر كسك كوگلی شاد ومسرور اولدیغی ده شو مبارك بالا بر که سنده اولسه كرك. قدومنی تبریک ایتمك اوزره خانه مزه پك چوق مهمانلر کلور ظننده یم. سن شمدی مدینه یه وار! هم قرنده شلرگی زیارة ایدر سك. هم عودتکده مدینه نك ائک اعلی خرماسندن لزومی قدر خرما کتور سك. زیرا او مبارك بالا دنیایی تشریفندن صوگ بیوک بر طوی مجلسی ایدر مز.» دیهرک عبدالله حضرتلر نی مدینه یه کوندرمشدر. لکن حضرت عبدالله مدینه یه وصولندن صوگره خسته لنوب روح پرفتوح لری اعلاء علیه آشمش وجسم عالیسی ده قرنده شلری بنی عدی بن نجاردن نابعه نام ذاتک خانه سنده دفن ایدلمشدر.

معلوم! حضرت آمنه زوج محترم می عبدالله حضرتلر نی مدینه یه اوزاتقاندی فخر عالم محمد صلی الله علیه وسلمه حامله فالمش ایدی. اوگا کوره آمنه حضرتلر نه كرك اویاغ و كرك اویقور سنده اولسون پك چوق خارق العاده شیلر تصادف ایدر ودرلو درلو خیرات حسان لر وقوعه کلور ایدی. ونه کبی برشی صدور ایدر اولسه حضرت آمنه اوگوزل شیک لطافت وگوزللیگندن زیاده سیله ممنون ومسرور اولور ایدی.

اشته شو صورتله او گوزل حملك مدتي كماله ايرشوب بالجمله فيوضات و فتوحاتك روحنه، (*) آداب و اخلاق حسنه نك فتوحنه باعث اوله چق طفل محترم و فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم حضرتلري گوزل اباييل قوشلري و قعه سندن (٥٠ كون) صوك و (١٧ آپريله) تصادف ايدلمش) ربيع الال «آي» نك توقرنچي دوشنبه كوني صباح شريفه قارشو كافه عالمه رحمت اولمق صفتيله دنيايي تشریف، فيض و بركاتيله نور تجليسي كشف و سعادت حقيقيه سني فتح ايتمشدر: «اللهم صل على سيدنا محمد و على آل سيدنا محمد».

او فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم دنيايي تشریف ايتديگندن صوك اڭ برنچي اشاره لطيفه سي اولمق اوزره، عيسى بن مریم و والده سي نك نراهتنه شهادت ايتديگي كبي، الله تعالى حضرتلر نه سجده ايدوب فصيح براسانله «لا اله الا الله و اني رسول الله» ديه جناب الله ك قدسيته و كنديسي نك رسالته شهادت ايتمش و مسك رائجه سي كبي غايتده لطيف خوشبوي رائجه سي ساچلمشدر. شو حالده فم سعادتلر ندين او قدر عظيم بر نور ظهوره ككلمشدر، كه شعاعيله بتون خانه سعادتك ايچي روشن اولمشدر. او نورك آثاريله والده سي حضرت آمنه كوك يوزنده او قدر گوزل، يشيل و بياض قوشلري كورمشدر، كه هر برينك منقارلري زمر ددن قنادلري ياقوت دن اولوب، قنادلري ايچندن خانه سعادت اوزره انجو مرجان ساچار اولمشدر.

ينه شو نورك تجليسيه مشرق و مغربي احاطه ايدر برر و شده كعبه معظمه اوزره غايتده بياض و نور اني علملر ديكلمش اولديغني، بصرانك بياض قصرلرني، شامك باغ و باغچه لرنني هم آي ك اون دور دنچي كيچيه سي كبي گوزل يوزلي و جاذبه لي قاره كوزلي قزلرك، بيم بياض بر نورله احاطه ايدلمش و حر يردن يوشاق بر صوفله صار يلمش او مبارك طفلك خدمتنده اولنديغني كورمشدر. (**)

شو حالده سمان مليونلر چه ملكلر اللرنده بياض علملرله كاوب، اوچ كونه قدر رسولم محمد عليه السلامي طواف و «اي محمد! سگا

(*) اصله. (**). نبوت محمديه ده بوقزلر: حوا، مریم و آسيه ایدی دینلمشدر.

دنيانك عزتى و آخرتك شرفى بخش ايدلمش اولديغك حالده دنيابى تشرىف ايتمشكدر» ديمشكدر. او فخر عالم محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم سنتلى، بتون اعضاي لطيفهسى نور ايله مستور و ايكى ياغرىسى آراسنده كوگار چن يمورطهسى قدر غايتده نورانى بر صورتده قدرت قلميه «لا اله الا الله محمد رسول الله» يازلمش انجو دانهلرى كى، كچكنه كچكنه بك (ميك) لردن ترسيم ايدلمش (دزلمش) مهر نبوت علامتى وار ايدى. بو ايسه، انشاء الله امتلرينك ساحه قىلبرنده مهر ايمان ثبت ايدلمش (يازلمش) اولماسنه بيوك بر اشاره اولسه كرك: «اوائك ككتب فى قلوبهم الايمان.»

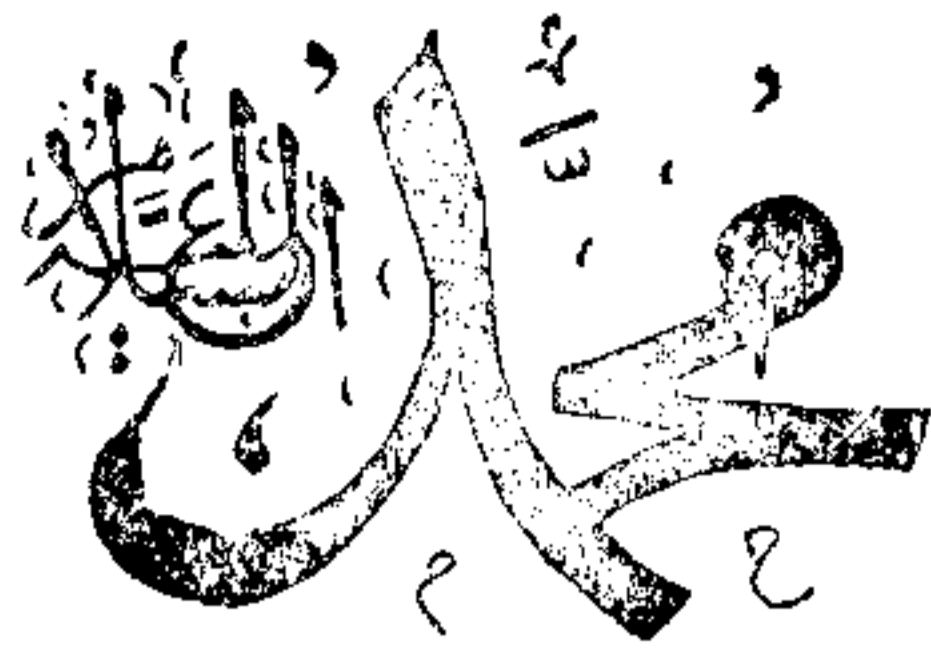
شو حالده عبدالمطلب تشرىف ايدوب «اى امينه! نه حالك وار. بن بو كچهده سنك خانة سعادتك اوزره غايتده سويملى بر آق قوش قونديغنى و او قوشه كعبه شريفهك سجده ايدر اولديغنى كوردم» ديدى. حضرت امينهده. «سونچ اولسون سكا بو كچهده غايتده نورانى و امثالى كورلمش گوزل بر بالا توغدر دم اونك سونچندن كندىمى ضبط ايتميه طاقتم بيله يوقدر.» ديدى. عبدالمطلب بو سونچلى خبردن غايتده شاد و ممنون اولدى. و خانهسنه عودت ايدوب جمله اقر باسنه بشارت و يردى. آنلر هم فوق العاده بر سونچله سونديلر. حتى سونچلرندن او مبارك طفللك يولنه قللر و كنىزه كلر آزاد ايتديلر.

او كون مكه اهالىسى بو سونچلى حالدن جملهسى شاد و جملهسى مسرور اولدى. حتى مكنى احاطه ايدن تاغلر، تاشلرده غايتده سويملى باقىشلر يله مكه يه نظر ايدر كى كوريلور ايدى. بو كون اولنلر چچكلر لطافت و گوزلكلر يله آير وچه نظرلرى جلب ايدر و آقار صولرده غايتده ملايم و جانلره ياغملى بر حالده شلدر شلدر آقارلر ايدى. او كون قياشده اوزينك نورنى گويسا او مسعود بالانك اوستنه گنه ساچمش كى منظور اولنور ايدى.

و نور يله عشاقاره مسرت و يرن نورلى آى و سويملى ييلدزلرده مخصوص او مبارك بالا يه نظر ايدوب تبسم ايدرلر ايدى. او كون انسانلر ك نظرلرنى جلب ايدن الوان الوان شكلده خلق ايدلمش هواده

او چات قوشلرده، آیروجه بر لطافة ايله فنادلرني قاغوب او چارلر
و گوزل سسلر يله غايتده موکلی روشده سايرارلر، گویا جنت باغچه سنده
و سدره المنتهی یغاچلری بوداقلرنده سیر ایدر کبی سوینورلر ایدی.
او کون جنتلر بز نمش، گللر اچلمش، حورالعینلر انواع انواع حلهلر
کینمش، غلمانلر، ولدانلر، رضوانلر و فرشتهلر سوو نمش. عرش،
کرسی، لوح، قلم خلاصه هر بر موجودات او مبارک طفلك انوار
لطيفه سنه مشتاق اولمش و کافه عالمه رحمت نورلری ساچلمش ایدی.
اشته شو قدر لطافتلی نور الهی ايله منور اولمش او مسعود بالانک
محمود و ممدوح اولماسنه گوزل بر تفأل و والدی حضرت آمنیه
حورالعینلر طرفندن تشبیه ایدلمه سنه سویملی بر نظر ایدهرک، عبدالمطلب
حضرتلری فوق العاده لطافتلی بر طوی و شرافتلی بر ضیافة ایدوب کمال
سرور و فرحله اسم شریفنی «محمد» صلی الله علیه وسلم دیه تسمیه ایتدیلر.
زهی سعادت شونلره، که او حبیبک امت نجیبه سی اولمق شرفنه نائل
اولمشلردر. اشته بو کون او فخر عالمک جمله امتنه غايتده سویملی بر
بیرهم کونی در. حتی کافه عالمه رحمت اولمق صفتیله دنیایی تشریف
ایتدیگیچون بز اسلاملره گنه دگل، بلکه عالم انسانیتک کافه سنه ده بیوک
بر سونچ و شادلق بیرهمی اولمایه مناسبدر. بزده او رحمة للعالمین اولان
پیغمبرمن محمد مصطفی صلی الله علیه وسلمک شرفنه بو کون بیرهم ایدوب
انواع انواع احسان و خیراتده اولنملی من. هم آنک سنت حسنه سنه تابع
اولوب، جنتده شفاعت سنیه سنه نائل اولمق شرفیله سونملی من.

حضرتلر ينگ مولد شريفى

«وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ فَتَرْضَى.»

اللهنىڭ خاس رحمتيله طلوع ايتىدىڭ مصطفى!
عالى ھىب نورلندردىڭ يا محمد مصطفى!

وجودىڭ عالمه رحمت اولوبدىر يا رسول الله
ظهورىڭ جلب سعادت علادر يا رسول الله
قدومىڭ توزى كوزلره جلادر يا رسول الله
جمالىڭ ذرەسى شمس ھىدادر يا رسول الله
مرحبا خوش صفا كلىدىڭ يا محمد مصطفى!

اي رحمة للعالمين اي حبيب كبريا
اي صفايى نور عالم اي سلطان انبيا
اي پادشاه عاليشان محبوب شاه خدا
مرحبا يا مجتئبى اي نور عين اصغيا
مرحبا اي شاه عالم يا محمد مصطفى!

سن پيغمبرلر شاھى ايدىڭ عرشلردە بر زمان
يوق ايدى ھيچ بو عالمىڭ وجودندن بر نشان
باعث اولدى نورىڭ سنىڭ وجودنه ھب آسمان
كلمىيدىڭ عالمه سن خلق اولنمازدى بو جهان
سنىڭ ايچون يارادلىدى يا محمد مصطفى!

سنىڭ نورىڭ ايله پر نور اولدى ارض و سما
نورگە غرق اولدى نورى او عرش خدا
آچىلوب رحمت ايشوگى عالمه اولدى عطا
چالندى طبل بشارت: «كلىدى شاه انبيا»
علعله طولدى جهانہ يا محمد مصطفى!

ایمان اسلام نوری ایله عهد، اقرار عشقندن
عالمی خلق کوننده سر اسرار عشقندن
عالی اسرا کیچہسی اعلاء انوار عشقندن
کنز مخفی اولان کون اعلان اظهار عشقندن
طلوع ایتدک بو جهانہ یا محمد مصطفیٰ !

ایا فخر عالم سکا سعادت منبعی روشن
طلوعک اعلانی اولغاچ بزہندی جنتلہ رضوان
شروقک زمانی کیلگاج دوزہندی حور ایله غلمان
محبتک آثار یلہ یاردی سنی اور حمان
مرحبا خوش صفا کلدک یا محمد مصطفیٰ !

طلوعک نور جلالندن ویرلدی عالمہ بشرًا
ورودک نور ہیبتندن یقلدی شرفہ کسرا
شروقک نور جمالندن کوریلدی آیة کبرا
قدومک نور آثارندن نور اولدی جنۃ العلیا
مرحبا خوش صفا کلدک یا محمد مصطفیٰ !

اصل لریک اصلیدر سک فرعدر جمله کائنات
ذرۂ نورک سنک سرمایہ هر موجودات
سندن باشقہ یوق عالمده آیینۂ ذات وصفات
خدمتکله فخر ایدر جبرائیل قدسی سمات
نورلندر دک هب عالمی نورک ایله مصطفیٰ !

سنک نور کدر ذرہسی بو عالم یا حبیب الله
سنک نورک تجلی سی بو انوار یا حبیب الله
سنک جز کدر جنتلر، ملکلر یا حبیب الله
سنک لطفکدر رحمتلر جهانہ یا حبیب الله
نظر قیل «نور محمد» یا محمد مصطفیٰ !

سنک سیر کده جبرائیل «وما منّا...» سویلامشدر
قدومکده عرش اعلیٰ جهانہ سایہ سالمشدر
تجلی صفا تکلہ مالائک عشقہ طالمشدر

سماده شمس، قمر لر نعلينك نقشن آلمشدر .
ادي شفاعت ايتساك يا محمد مصطفى !

بسنده سينه رحيميدر رحمن ، رحيم خدا
«لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَتِي» حكمتيدر علم الهدى
كيدر سوسه او اللهي اولور او عين العلى
چن محبت وصوليچون كرمك كرك شاه راه
شاه راه شاهسى درسن يا محمد مصطفى !

منبع شمس معارفدر كوكل الله بلور
عارفي بلسه يينه بر عارف بالله بلور
گوهرك قدرني بلسه بر گوهر سيما بلور
«الله» غه عاشق اولاني محقق «الله» بلور
نه گوزلدر عشق خدا يا محمد مصطفى !

معرفتي اولماز ايسه بلمز او الله نهدر ؟
جنتده جلوس ايتماز سه بلمز او لذت نهدر ؟
عشقنده صابر اولماز سه بلمز او خلة نهدر ؟
«الله» غه عاشق اولماز سه بلمز او عشق نهدر ؟
سكا عاشقدر او الله يا محمد مصطفى !

جنابك «عالم قبلهسى» عاشقلىر دير سكا
نور وجهكدن عرش اعظم آلور دائم ضيا
روضه پاكل مطافدر قدسيان كبريا
چونكه سنسك بو عالمده سرمايه هر اصفيا
روضه پاكله سلام يا محمد مصطفى !

نورك آنده اولماز ايسه، آدم نه دن مسجود اولور ؟
دو جهانده سن دن اعلى اولسه بر معبود اولور
هر بر عالم نور ذاتكدن عالمده موجود اولور
نور شريفك يرده كوكله غايه المقصود اولور
نه گوزل كللك حبيم يا محمد مصطفى !

نورانی عشق سیرته
نچه یوز بک حجابلردن
قوسین نورنه وصول
سیرایدن عرش اعلائی
نه گوزل، عالی وصفک وار یا محمد مصطفی!

عالی مقام لرده قوشدای
سر وحدت وصالنه
حسابسز اسرار مولایی
جمال نور الهی
نه گوزل نورلی جسمک وار یا محمد مصطفی!

یا الهی فضل رحمت ایلگل جمله مزه
«نور محمد» ه محبت سعادت جانمزه
نصیب ایله رحمتکله شفاعت جلبمزه
دائما فضل عنایت ایله گل جنبمزه
یا رسول الله شفاعت یا محمد مصطفی!

چوق حمدلر چوق شکرلر «الله» غه اولسون بوکون
فضل، رحمت هم نعمتلر دائما اولسون بوکون
توغدی بوکون «نور محمد» منور اولسون بوکون
چوق صلاتلر چوق سلاملر روحنه اولسون بوکون
نه گوزل کلداک دنیایه یا محمد مصطفی!

مولدکنک عزتنه کوکلر مشتاق اولسون
یولکه جانن فدا قیلنلر عشاق اولسون
عشقنده عاشقلرک کوز یاشی مصداق اولسون
سنده عاشق اول! حبیبه جنتده یوزک آق اولسون
عشقه جانم فدا یا محمد مصطفی!

سلاملر او قودی بوکون
صلوات کتوردی باری
نهارلر، غنچهلر سمعا
بهاشم، قوشلری اعلا
آغاچلر، تاشلری جمعا
نهارلر، غنچهلر سمعا
بهاشم، قوشلری اعلا

سنىڭ و صفىڭ جمالگه نازل در «قوسىن او ادنى»
قموسى سكا عاشق در يا محمد مصطفى!
عالمك هب ملجائى آنچق آنك در گاهيدر
رسالتك تختى اوزره انبىانك شاهيدر
سعادتك كو كبنده برج حسنك ماهيدر
انبىا هم مرسالينك شفاعت خانيدر
نه عالي نورلى جاھك وار يا محمد مصطفى!

آنك نورى در گاهنه ايتماينچه انتساب
اسلام نورى آچلماز در اولماينچه فتح باب
قدمى نك توفراغى ذره سيدر ماه تاب
جانن فدا ايدنلرى عاشقدر آگا ماب
نه گوزل نورلى يوزك وار يا محمد مصطفى!

لطفى ايله الله بزه قرآنى انزال ايلدى
بز گناه كار بنده سنه سن شاهى ارسال ايلدى
هر كم عزيز جاننى يولگده فدا ايلدى
شبهه سز عرشه قدر سرنى اظهار ايلدى
بن ده اولدم سكا امت يا محمد مصطفى!

مولدگه عاشق اولان بو گلزاره كلسون جانم
حوض كوثر شرابندن استيانلر كلسون جانم
صوساغانلر بو كوثر دن اچوبىن قانسون جانم
شفاعتك ميداننه عاصيلر كلسون جانم
قىل شفاعت يا رسول يا محمد مصطفى!

يوزم نورلى ايله يارب! بو كون اعمالمله سن
خور و ذليل ايمه او كون سؤ افعالمله سن
محروم ايمه پادشاهم! فنا احوالمله سن
يا حبيبى شفاعت قىل خىر آمالمله سن
نه گوزل كلدك جهانه يا محمد مصطفى!